

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

ZŠ Hustopeče nad Bečvou

ŠKOLA PRO ŽIVOT

platnost od 1.9.2016

Copyright © Základní škola Hustopeče nad Bečvou, okres Přerov

Všechna práva vyhrazena. Jakékoliv šíření a rozmnožování bez svolení autorů je považováno za porušení platného autorského zákona.

OBSAH

- 1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE**
- 2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY**
- 3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU**
  - 3.1. Zaměření školy v oblasti výchovně vzdělávací
  - 3.2. Výchovné a vzdělávací strategie
    - 3.2.1. Klíčové kompetence
  - 3.3. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
  - 3.4. Vzdělávání žáků mimořádně nadaných
  - 3.5. Začlenění průřezových témat
  - 3.6. Profil absolventa
- 4. UČEBNÍ PLÁN**
- 5. UČEBNÍ OSNOVY**
  - 5.1. JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE**
    - 5.1.1. Český jazyk a literatura
    - 5.1.2. Cizí jazyk
      - 5.1.2.1. Anglický jazyk
      - 5.1.2.2. Německý jazyk
  - 5.2. MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE**
    - 5.2.1. Matematika
  - 5.3. INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE**
    - 5.3.1. Informatika
  - 5.4. ČLOVĚK A JEHO SVĚT**
    - 5.4.1. Prvouka
    - 5.4.2. Přírodověda
    - 5.4.3. Vlastivěda
  - 5.5. ČLOVĚK A SPOLEČNOST**
    - 5.5.1. Dějepis
    - 5.5.2. Občanská výchova
  - 5.6. ČLOVĚK A PŘÍRODA**
    - 5.6.1. Fyzika
    - 5.6.2. Chemie
    - 5.6.3. Přírodopis
    - 5.6.4. Zeměpis

5.7. UMĚNÍ A KULTURA

5.7.1. Hudební výchova

5.7.2. Výtvarná výchova

5.8. ČLOVĚK A ZDRAVÍ

5.8.1. Rodinná výchova

5.8.2. Tělesná výchova

5.9. ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

5.9.1. Pracovní činnosti

6. HODNOCENÍ ŽÁKŮ

6.1. Pravidla pro hodnocení žáků

6.1..1. Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou, zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

6.1.2. Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace, zásady pro používání slovního hodnocení

6.1.3. Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách, kurzech pro získání základního vzdělání

6.1.4. Způsob získávání podkladů pro hodnocení

6.1.5. Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

6.1.6. Hodnocení a klasifikace žáků se specifickými poruchami učení

PŘÍLOHY:

7. UČEBNÍ OSNOVY

–tematické plány (očekávané výstupy, učivo, mezipředmětové vztahy, začlenění průřezových témat, poznámky), přehled začlenění etické výchovy

8. DOPLŇUJÍCÍ VZDĚLÁVACÍ OBORY - VOLITELNÝ PŘEDMĚT

8.1. Charakteristika, časové a obsahové vymezení volitelných předmětů

- 8.1.1. Cvičení z českého jazyka
- 8.1.2. Cvičení z matematiky
- 8.1.3. Ekologická výchova
- 8.1.4. Informační technologie
- 8.1.5. Konverzace v anglickém jazyce
- 8.1.6. Přírodovědné praktikum
- 8.1.7. Sportovní výchova
- 8.1.8. Umělecká tvorba
- 8.1.9. Cvičení z chemie
- 8.1.10. Zeměpisné praktikum
- 8.1.11. Ruční práce

8.2. Tematické plány volitelných předmětů

8.3. Slovníček pojmů ke Školnímu vzdělávacímu programu ZŠ Hustopeče nad Bečvou

8.4. Seznam použitých zkratk

8.5. Přehled volnočasových aktivit

1. Identifikační údaje

Oficiální název ŠVP: Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Údaje o škole:

Název školy: Základní škola Hustopeče nad Bečvou, okres Přerov

Adresa školy: Školní 223, 753 66 Hustopeče nad Bečvou

Ředitel: Mgr. Jaroslav Bečák

Kontakty:

telefon: 581 626 020

fax: 581 694 259

e-mail: skola@zshustopece.cz

<http://www.zshustopece.cz>

IČ: 66742978

IZO: 600 146 456

Číslo jednací: 367/2007

Koordinátor ŠVP:

Mgr. Ivana Grygarová, Ivana.grygarova@zshustopece.cz

Zřizovatel:

městys Hustopeče nad Bečvou

Adresa: náměstí Míru 21, 753 66 Hustopeče nad Bečvou

Kontakty:

telefon: 581 626 111

fax: 581 626 021

e-mail: posta@ihustopece.cz

<http://www.ihustopece.cz>

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

1. Úplnost a velikost školy

Základní škola Hustopeče nad Bečvou je úplnou základní školou zabezpečující výuku pro žáky 1. až 9. postupného ročníku. Kapacita školy je 350 žáků z městyse Hustopeče nad Bečvou a přilehlých obcí: Milotice nad Bečvou, Poruba, Špičky, Vysoká a Hranické Loučky. Součástí školy je školní jídelna.

2. Podmínky školy

Ve školním roce 2006/2007 získala naše škola nový vzhled. Je opatřena novou střechou a fasádou, okny, dveřmi atd., celá se rozzářila. Také vnitřní prostory jsou světlé a esteticky upravené. Na výzdobě interiéru se podílejí pedagogové společně se žáky této školy.

Prostory pro výuku jsou dostatečné. Výuka probíhá v 9 kmenových třídách, 5 odborných učebnách (chemická laboratorní učebna, učebna cizích jazyků, učebna výpočetní techniky, keramická dílna, pracovní dílny), tělocvičně a ve dvou třídách určených pro školní družinu, z nichž jedna je využívána v dopoledních hodinách jako učebna výtvarné výchovy. Výuka pracovních činností v dílnách je kombinovaná s pracemi na školním pozemku a cvičné kuchyňce.

Všechny uvedené prostory mohou žáci po dohodě s vyučujícím využívat i v době mimo vyučování nebo v době přestávek. Žáci mají k dispozici také odpočinkové kouty vybavené akváriem a sedací soupravou. Dále se žákům i učitelům nabízí možnost půjčování knih ze zdejší školní knihovny.

Škola má vysoce kvalitní hygienické zázemí - kuchyň s jídelnou jsou vybaveny v souladu s příslušnými normami (rekonstrukce v roce 2002) a WC, jež bylo rekonstruováno v roce 2006, a opatřeno bezbariérovým přístupem pro tělesně handicapované žáky.

K pohybovým aktivitám je využívána tělocvična a multifunkční hřiště, které mohou žáci i učitelé rovněž využívat i v době mimo vyučování. K mimoškolním aktivitám lze využít i hrací soupravu, která je umístěna za školou.

3. Charakteristika pedagogického sboru

Ve škole působí poradce pro výchovu a pro volbu povolání, metodik prevence sociálně patologických jevů. Na naší škole každoročně vyučuje asi 15 vyučujících. V našem pedagogickém sboru vítáme pedagogy, kteří mají:

- organizační a řídicí schopnosti;
- kreativitu;
- zájem o obor a sebevzdělávání;
- vzájemný respekt založený na důvěře a lidskosti.

Všem pedagogům je dána možnost aktivně se spolupodílet na řízení školy, čímž přebírají současně zodpovědnost za svá rozhodnutí.

4. Dlouhodobé projekty

V minulých letech se škola významně zapojila do koncepce Státní informační politiky ve vzdělávání, metodické a poradenské činnosti a do realizace projektů se zaměřením na web školy.

V roce 2009 se škola zapojila do mezinárodního Česko – Polského projektu „S tradicemi a přírodou společně.“

Škola se pravidelně zapojuje do ekologických projektů a projektů vyhlášených Olomouckým krajem. Je také zapojena v projektu Evropské peníze do škol., „Aktivní škola“ a „Rodiče vítáni“.

5. Forma spolupráce se zákonnými zástupci

Zákonní zástupci dostávají informace o výsledcích vzdělávání a chování svých dětí prostřednictvím žákovských knížek. Dále mají možnost využít konzultačních hodin, jež se konají každé třetí pondělí v měsíci v době od 13.30 do 15.00 hodin, po domluvě, či třídních schůzek, pořádaných 3 x ročně, vždy v prvním, druhém a třetím čtvrtletí. Mimo těchto nabízených alternativ mají zákonní zástupci žáka možnost se na výsledky svých dětí informovat telefonicky nebo mohou po předchozí domluvě navštívit příslušného pedagoga osobně.

U všech uvedených setkání upřednostňujeme, aby se spolu zákonnými zástupci účastnili těchto schůzek také samotní žáci, v čemž spatřujeme velkou výhodu. Případný problém je takto řešen rychleji a efektivněji.

Informace jsou taktéž sdělovány prostřednictvím webových stránek (www.zshustopece.cz) a nástěnky v I. patře naší školy.

Naše škola pečuje také o své budoucí žáčky. Žáci mateřské školy navštíví nejméně 1x ročně základní školu, kde se účastní neformální výuky na prvním stupni.

Partneři školy

Městys Hustopeče nad Bečvou

Základní škola projednává se svým zřizovatelem zejména otázky financování jejího provozu. Na konci kalendářního roku je městysi poskytnut položkový rozpočet požadovaného příspěvku. Při projednávání rozpočtu je osobně přítomen ředitel školy.

Výsledky hospodaření předkládá škola zřizovateli pravidelně prostřednictvím *Výroční zprávy školy*, schválené školskou radou.

V případě vyšších nároků na financování provozu školy je městys vždy připraven jednat o podpoře školy, stejně tak v případě spolufinancování projektů realizovaných školou.

Pedagogické záležitosti řeší zřizovatel se školou výjimečně. V této oblasti přenechává hlavní roli školské radě.

Základní škola spolupracuje s kulturním výborem městyse při zajišťování kulturních a sportovních akcí v městysi.

Okresní pedagogicko-psychologická poradna (OPPP)

Spolupráce s OPPP spočívá v odborném vyšetření žáků s podezřením na specifické poruchy učení a chování a v následném doporučení, jak s těmito žáky pracovat. OPPP nabízí škole i další spolupráci v oblasti prevence patologických jevů, logopedie, přítomnosti psychologa ve škole.

Vzdělávací instituce

V oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků úzce spolupracujeme s Krajským zařízením pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, Informačním centrem v Novém Jičíně a vzdělávací institucí Schola servis v Přerově či Olomouci. Tyto instituce zajišťují pro potřeby naší školy mimo své standardní vzdělávací aktivity i vzdělávací akce pro celou sborovnu. Využíváme služeb i dalších školících organizací (NIDV, Tvořivá škola, a další).

Školská rada

Ukotvení školské rady

Dne 1. 9. 2005 byla usnesením *Zastupitelstva městyse Hustopeče nad Bečvou* zřízena školská rada. Na činnost školské rady se vztahuje zákon č. 561/2004 Sb. (Školský zákon), a to konkrétně §167 a 168.

Ze zákona tedy školská rada:

- se vyjadřuje k návrhům školních vzdělávacích programů a k jejich následnému uskutečňování;
- schvaluje výroční zprávu o činnosti školy;
- schvaluje školní řád, ve středních a vyšších odborných školách stipendijní řád, a navrhuje

jejich změny;

- schvaluje pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků v základních a středních školách;
- podílí se na zpracování koncepčních záměrů rozvoje školy;
- projednává návrh rozpočtu právnické osoby na další rok, vyjadřuje se k rozboru hospodaření a navrhuje opatření ke zlepšení hospodaření;
- projednává inspekční zprávy České školní inspekce;
- podává podněty a oznámení řediteli školy, zřizovateli, orgánům vykonávajícím státní správu ve školství a dalším orgánům státní správy.

Školská rada je devítičlenná a ze zákona třetinu členů jmenuje zřizovatel, třetinu volí zákonní zástupci nezletilých žáků a třetinu volí pedagogičtí pracovníci dané školy.

3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

„Chceme, aby naše škola byla příjemná a zajímavá, kde žáci tvoří, spolupracují a vnímají.“

3.1. ZAMĚŘENÍ ŠKOLY V OBLASTI VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ

- v souladu se zaváděním RVP ZV měnit školu se ztotožňujeme s myšlenkou „**spokojený žák = spokojený učitel = spokojený žák**“;
- pokračujeme v modernizaci metod a forem práce ve vyučování, klademe důraz na dovednosti použitelné v dalším vzdělávání a praktickém životě. Výuku směřujeme k vlastnímu objevování poznatků pod vedením učitele za podpory informačních technologií a mezilidské komunikace (projektová výuka, laboratorní práce, využívání ICT ve vzdělávání, využívání školní knihovny...);
- vedeme žáky k zodpovědnosti za své jednání;
- vedeme žáky ke zdravému stylu života (pracovní činnosti, výchova ke zdraví...);
- nabízíme žákům přístup k informacím z různých zdrojů;
- podporujeme nabídku výchovně vzdělávacích aktivit i jiných subjektů, aby žáci nemuseli dojíždět za aktivitami do města (ZUŠ Hranice, zájmové útvary...);
- vedeme žáky k ekologickému chování (sázení stromů, úklid městyse, třídění odpadu, sběr druhotných surovin...);
- poskytujeme žákům informace potřebné k dalšímu studiu, k orientaci na trhu práce (návštěvy úřadů práce, výuka bloku *Volba povolání*, příprava na přijímací zkoušky);
- podporujeme žáky v účasti na soutěžích, odměňujeme je za reprezentaci školy;
- snažíme se zdokonalovat systém prevence nežádoucích jevů ve škole (zájmové útvary, vzdělávání pedagogů, třídnické hodiny, otevření učeben a tělocvičny v době mimo vyučování);
- během roku škola připravuje i akce pro rodiče a širokou veřejnost, úzce spolupracuje s městysem, v rámci možností nabízí i příležitostné kurzy nebo akce pro dospělé;
- umožňujeme účast zákonných zástupců ve výuce, poskytujeme pravidelné konzultační hodiny;
- integrujeme žáky s poruchami učení i s tělesným postižením.
- poskytujeme speciální učebnice, kompenzační a jiné pomůcky, které jsou nezbytné pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a mimořádně nadaných;
- disponujeme prostory pro školní poradenské pracoviště.

- nabízíme školní poradenství pro zákonné zástupce žáků ve výchovných otázkách, otázkách učení žáků, včetně problematiky podpůrných opatření;

3.2. VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Školní vzdělávací program (ŠVP) chápeme nejen jako dokument, ale jako vyvíjející se koncepci, jak budeme děti učit a rozvíjet jejich schopnosti a dovednosti na konkrétním učivu. Cílem je odstranění encyklopedických poznatků. Proto volíme zodpovědně takové vyučovací metody a formy práce, které vedou žáky k dosažení cílů základního vzdělávání, tzn., že jde o naše společné postupy, kterými žáky povedeme k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí a určitě se budeme snažit je uplatňovat ve výuce. Základem je způsob učení, který staví na osobních předpokladech žáka, ale zároveň také odpovídá vlastnímu stylu práce a stupni našich pedagogických zkušeností. Jsme si jisti, že použité metody jsou pro žáky zajímavé a motivující. Předpokládáme propojení výuky s praktickými zkušenostmi.

Výchovně vzdělávací strategie školy rozvíjejí kompetenci k učení, k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanskou a pracovní.

Kompetence k učení

- Vybíráme témata, zadáváme úkoly vedoucí k získávání informací, jejich následnému zpracování a nabízíme žákům možnosti řešení. Výsledky jejich práce sledujeme při následné prezentaci. Žákům je nabízena možnost účasti v soutěžích a olympiádách.

Kompetence k řešení problémů

- Žáci jsou vedeni k plánování činnosti a řešení úkolu. V rámci jednotlivých předmětů mají žáci možnost využívat pokusů, laboratorních prací nebo různých typů projektů. Výsledky své práce mají možnost prezentovat v multimediální učebně.

Kompetence komunikativní

- Vytváříme příležitosti pro vzájemnou komunikaci žák - žák, žák - učitel..

Kompetence sociální a personální

- Nabízíme podmínky spolupráce žáků na daném úkolu a tím napomáháme vytvářet pravidla pro spolupráci. Několikrát za rok zařazujeme do výuky projektovou výuku. Dle možností se snažíme vést žáky ke skupinové práci.

Kompetence občanské

- Škola vštěpuje žákům základní pravidla demokracie, a to na základě partnerského vztahu mezi žákem a učitelem. Žáci mají možnost podílet se na vytváření pravidel chování. Podklady pro hodnocení získáváme z různých zdrojů (ústně, písemně, prakticky...). Žáky hodnotíme na základě předem daných srozumitelných kritérií.

Kompetence pracovní

- V rámci jednotlivých vzdělávacích oblastí jsou žáci vedeni k tomu, aby dbali ochrany svého zdraví i zdraví svých spolužáků, ochrany životního prostředí, kulturních i společenských hodnot.

Autoevaluace VVS školy:

- Třídní učitelé společně s žáky vypracují písemně pravidla diskuze a společné komunikace a vyvěsí je ve třídách. Každé čtvrtletí provedeme jejich evaluaci a případné korekce. Ostatní učitelé budou tato pravidla respektovat.

●V rámci možnosti umožnit žákům vyjádřit svůj názor, začne každý týden v pondělí třídní učitel na 1. stupni se svými žáky povídáním např. v komunitním kruhu. Na 2. stupni umožní třídní učitelé žákům vyjádřit svůj názor minimálně 1x za dva měsíce v rámci třídnických hodin. Ostatní učitelé provedou tuto aktivitu v rámci svých hodin 1 x za pololetí. Tak žáci budou mít možnost vyjádřit nejen svůj názor, ale i náměty a možné problémy. Tato skutečnost bude vyznačena v třídní knize.

●Strategii týkající se hodnocení naplnujeme prostřednictvím schválených Pravidel hodnocení ZŠ Hustopeče nad Bečvou.

3.2.1. Klíčové kompetence

Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti. Smyslem a cílem vzdělávání je vybavit všechny žáky souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná, a připravit je tak na další vzdělávání a uplatnění ve společnosti.

Osvojování klíčových kompetencí je dlouhodobý proces, který začíná v předškolním vzdělávání, pokračuje v základním a středním vzdělávání a postupně se dotváří v průběhu života.

Individuální úroveň klíčových kompetencí, které žáci dosáhnou na konci základního vzdělávání, nelze ještě považovat za ukončené.

Klíčové kompetence nestojí vedle sebe izolovaně, různými způsoby se prolínají, jsou multifunkční, mají nadpředmětovou podobu a lze je získat vždy jen jako výsledek celkového procesu vzdělávání. Proto k jejich utváření a rozvíjení musí směřovat a přispívat veškerý vzdělávací obsah i aktivity a činnosti, které ve škole probíhají. Ve vzdělávacím obsahu RVP ZV je učivo chápáno jako prostředek k osvojení činnostně zaměřených očekávaných výstupů, které se postupně propojují a vytvářejí předpoklady k účinnému a komplexnímu využívání získaných schopností a dovedností na úrovni klíčových kompetencí.

V etapě základního vzdělávání jsou za klíčové kompetence považovány: **kompetence k učení; kompetence k řešení problémů; kompetence komunikativní; kompetence sociální a personální; kompetence pracovní.**

Kompetence k učení

Na konci základního vzdělávání žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje dosáhnuté vědomosti z celků, poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

Na konci základního vzdělávání žák:

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situacích, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

Na konci základního vzdělávání žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názoru v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textu a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Na konci základního vzdělávání žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, efektivně spolupracuje s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

Na konci základního vzdělávání žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, vcítí se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, postaví se proti fyzickému i psychickému násilí
- pojmenuje základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- pojmenuje základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti, třídí odpad, sbírá starý papír, šetří životní prostředí

Kompetence pracovní

Na konci základního vzdělávání žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí, i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o další vzdělávání a profesním zaměření
- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení

3.3. ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Žák se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření, tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření. Podpůrná opatření realizuje škola a školské zařízení.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě **plánu pedagogické podpory**

(PLPP).

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 Vyhlášky č. 27/2016 Sb. o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění pozdějších předpisů.

Při plánování a realizaci vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními je třeba mít na zřeteli fakt, že se žáci ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti.

Pedagog tomu přizpůsobuje své vzdělávací strategie na základě stanovených podpůrných opatření a vytváří **individuální vzdělávací plán (IVP)**.

PLPP i IVP zpracovává škola.

Na úrovni IVP je možné na doporučení ŠPZ upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP, případně se upravit vzdělávací obsah tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků. Vzdělávání těchto žáků se uskutečňuje formou individuální integrace do běžných tříd.

Podmínky vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Pro všechny tyto skupiny žáků uplatňujeme při vzdělávání kombinaci speciálně pedagogických postupů a alternativních metod. Dle možností školy začleňujeme tyto žáky do kolektivu běžných tříd. Ve spolupráci s poradenským zařízením je prováděna odborná diagnostika. PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním proběhnou rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení, např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. Na jejím základě je vypracován individuální vzdělávací plán.

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV.

Pravidla pro zapojení dalších subjektů

Při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracuje naše škola s PPP Hranice na Moravě, SPC Olomouc.

Důležitá je odborná připravenost pedagogických pracovníků, jejich schopnost používat speciálně pedagogické postupy, kompenzační a didaktické pomůcky a především vytvořit soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků.

Podmínky vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Pro úspěšné vzdělávání těchto žáků je potřebné umožnit:

- uplatňování principu diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností a při stanovování obsahu, forem i metod výuky;
- všechna stanovená podpůrná opatření při vzdělávání žáků;

- při vzdělávání žáka, který nemůže vnímat řeč sluchem, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho potřebám a s jehož užíváním má zkušenost;
- při vzdělávání žáka, který při komunikaci využívá prostředky alternativní nebo augmentativní komunikace, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho vzdělávacím potřebám
- v odůvodněných případech odlišnou délku vyučovacích hodin pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami nebo dělení a spojování vyučovacích hodin;
- pro žáky uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona případné prodloužení základního vzdělávání na deset ročníků;
- formativní hodnocení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami;
- spolupráci se zákonnými zástupci žáka, školskými poradenskými zařízeními a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství (zejména při tvorbě IVP);
- spolupráci s ostatními školami.

3.4. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Důležitou součástí naší pedagogické práce je včasné rozpoznání a podchycení talentu žáků. Mimo řádně nadaní žáci jsou žáci, kteří svými dovednostmi a vědomostmi přesahují stanovené požadavky. Jsme připraveni na tyto žáky klást větší nároky a nabízet jim další možnosti rozvoje podle jejich zaměření.

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání se svými vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou 27/2016 Sb. o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění pozdějších předpisů, považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti, v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.

Škola vytváří takové podmínky, aby byl v co největší míře využitý potenciál každého žáka s ohledem na jeho individuální schopnosti. Nabídka výuky odpovídá maximální stimulaci rozvoje potenciálu žáků, včetně různých druhů nadání.

Škola využívá pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory a vychází důsledně z principu nejlepšího zájmu žáka.

Škola stanovuje pravidla a průběh tvorby, realizaci i vyhodnocování PLPP pro nadaného a mimořádně nadaného žáka a IVP pro mimořádně nadaného žáka.

Do systému péče lze také zapojit další subjekty, např. zájmové organizace, sponzory, vzdělávací instituce, apod.

Příkladem podpůrných opatření pro žáky nadané a mimořádně nadané:

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce
- vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech
- účast žáka ve výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy nebo v jiné škole
- obohacování vzdělávacího obsahu
- zadávání specifických projektů, úkolů, spod.
- příprava a účast na soutěžích (zejména celostátních a mezinárodních)
- nabídka volitelných předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit.

3.5. ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Průřezová témata se prolínají celým vzděláváním. V naší škole jsou realizována prostřednictvím celoškolních nebo třídních projektů nebo integrací do jednotlivých vyučovacích předmětů.

Přehled průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Charakteristika průřezového tématu:

Výchova a vzdělávání jsou v rámci průřezového tématu zaměřeny na praktické využití v běžném životě. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet si praktické životní dovednosti s ohledem na jeho individuální potřeby a zvláštnosti, pomáhat mu hledat si vlastní životní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému a k ostatním lidem a světu.

Osobnostní a sociální výchova

Zasahuje do všech vzdělávacích oblastí, ale nejužší vztah má k předmětu Jazyk a jazyková komunikace, neboť se zaměřuje na každodenní verbální komunikaci mezi lidmi. Ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět ho lze využít v tématech směřujících k sebepoznání, psychohygieně, mezilidským vztahům. Vzdělávací oblast Umění a kultura se týká hlavně smyslového vnímání, utváření estetiky chování, mezilidských vztahů a chápání umění jako prostředku sebevyjádření a komunikace s okolím. Je vhodné propojení s oblastí Člověk a zdraví v tématech reflektujících fyzickou stránku člověka, sociální vztahy, rozhodování v běžných situacích. Ve vzdělávací oblasti Člověk a svět práce přispívá ke zdokonalování dovedností týkajících se spolupráce a komunikace v týmu v různých pracovních situacích.

Klíčové kompetence, které se v rámci tohoto plánu naplňují:

1. Kompetence k učení
  - a) žák vyhledává a třídí informace a využívá je v praktickém životě
  - b) operuje s obecně užívanými termíny, uvádí věci do souvislostí
  - c) samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje, vyvozuje závěry
2. Kompetence k řešení problémů
  - a) žák rozpoznává problém, přemýšlí o příčinách, hledá a plánuje řešení
  - b) vyhledává informace potřebné k řešení problémů, nedá se odradit případným nezdarem
  - c) kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, která si obhájí, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí
3. Kompetence komunikativní
  - a) žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně v písemném i ústním projevu
  - b) aktivně naslouchá promluvám druhých lidí, vhodně na ně reaguje, diskutuje, argumentuje
  - c) využívá informační komunikační prostředky a technologie pro kvalitní komunikaci s okolním světem
  - d) získané komunikativní dovednosti využívá ke spolupráci a soužití s ostatními lidmi
4. Kompetence sociální a personální
  - a) žák spoluvytváří příjemnou atmosféru v týmu, přispívá svou ohleduplností k upevňování dobrých vztahů, požádá o pomoc i ji poskytne
  - b) přispívá k diskuzi, efektivně spolupracuje, respektuje různá hlediska a čerpá z nich poučení
  - c) řídí své jednání tak, aby dosáhl sebeúcty a uspokojení
5. Kompetence občanské
  - a) žák odpovědně rozhoduje podle daných situací, zodpovědně se zachová i v krizových situacích, poskytne účinnou pomoc
  - b) pojmenuje základní ekologické souvislosti a enviromentální problémy, rozhoduje v zájmu zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti
6. Kompetence pracovní
  - a) žák přistupuje k pracovním výsledkům nejen z hlediska kvality a užitečnosti, ale i z hlediska ochrany zdraví, ochrany životního prostředí a ochrany kulturních hodnot
  - b) své znalosti a dovednosti využívá v zájmu své vlastní přípravy na budoucnost

Výchova demokratického občana (VDO)

Charakteristika průřezového tématu

Průřezové téma využívá zkušeností a prožitků žáků, kdy celkové klima školy vytváří demokratickou atmosféru třídy. V ní jsou žáci více motivováni k uplatňování svých názorů v diskuzích a k možnosti demokraticky se podílet na rozhodnutích celku. Zároveň si sami na sobě mohou ověřit význam dodržování pravidel, podílet se na vytváření pravidel nových. Podporuje schopnost

aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování. Motivuje k ohleduplnosti a ochotě pomáhat zejména slabším.

Výchova demokratického občana

Má blízkou vazbu především na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, především v částech zaměřených na vztah k domovu a vlasti. Ve vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace rozvíjí a podporuje komunikativní, formulační, argumentační a prezentační schopnosti a dovednosti. Učí sebeúctě, sebedůvěře, samostatnosti.

Klíčové kompetence, které se v rámci tohoto plánu naplňují:

1. Kompetence k učení
  - a) žák vyhledává a třídí informace a využívá je v praktickém životě
  - b) operuje s obecně užívanými termíny, uvádí věci do souvislostí
  - c) samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje, vyvozuje závěry
2. Kompetence k řešení problémů
  - a) žák rozpoznává a popíše problém, přemýšlí o příčinách, hledá a plánuje řešení
  - b) vyhledává informace potřebné k řešení problémů, nedá se odradit případným nezdarem
  - c) kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, která si obhájí, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí
3. Kompetence komunikativní
  - a) žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně v písemném i ústním projevu
  - b) aktivně naslouchá promluvám druhých lidí, vhodně na ně reaguje, diskutuje, argumentuje
  - c) využívá informační komunikační prostředky a technologie pro kvalitní komunikaci s okolním světem
  - d) získané komunikativní dovednosti využívá ke spolupráci a soužití s ostatními lidmi
4. Kompetence sociální a personální
  - a) žák spoluvytváří příjemnou atmosféru v týmu, přispívá svou ohleduplností k upevňování dobrých vztahů, požádá o pomoc i ji poskytne
  - b) přispívá k diskuzi, efektivně spolupracuje, respektuje různá hlediska a čerpá z nich poučení
  - c) řídí své jednání tak, aby dosáhl sebeúcty a uspokojení
5. Kompetence občanské
  - a) žák se odpovědně rozhoduje podle daných situací, zodpovědně se zachová i v krizových situacích, poskytne účinnou pomoc
  - b) pojmenuje základní ekologické souvislosti a enviromentální problémy, rozhoduje v zájmu zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti
6. Kompetence pracovní
  - a) žák přistupuje k pracovním výsledkům nejen z hlediska kvality a užitečnosti, ale i z hlediska ochrany zdraví, ochrany životního prostředí a ochrany kulturních hodnot

- b) své znalosti a dovednosti využívá v zájmu své vlastní přípravy na budoucnost

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

Charakteristika průřezového tématu

Úkolem tohoto tématu je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, v dospělosti schopných mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě. Rozvíjí vědomí evropské identity při respektování identity národní. Otvírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Příležitosti k realizaci tématu poskytuje vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. Ve vzdělávání se využívají zkušenosti a poznatky žáků z běžného života i mimořádných událostí rodině, v obci a nejbližším okolí. Významnou oblastí pro realizaci tohoto tématu se stává vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace. Český jazyk je nejen nezastupitelným nástrojem učení, zpracování informací a prezentace postojů a názorů ale má významnou funkci při osvojování dalších jazyků. Cizí jazyky mají praktický význam pro mobilitu občanskou, vzdělávací i pracovní. Ve vzdělávací oblasti Umění a kultura rozvíjí průřezové téma vztah k evropské a světové kultuře.

Klíčové kompetence, které se v rámci tohoto plánu naplňují:

1. Kompetence k učení
  - a) žák vyhledává a třídí informace a využívá je v praktickém životě
  - b) operuje s obecně užívanými termíny, uvádí věci do souvislostí
  - c) samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje, vyvozuje závěry
2. Kompetence k řešení problémů
  - a) žák rozpoznává problém, přemýšlí o příčinách, hledá a plánuje řešení
  - b) vyhledává informace potřebné k řešení problémů, nedá se odradit případným nezdarem
  - c) kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, která si obhájí, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí
3. Kompetence komunikativní
  - a) žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně v písemném i ústním projevu
  - b) aktivně naslouchá promluvám druhých lidí, vhodně na ně reaguje, diskutuje, argumentuje
  - c) využívá informační komunikační prostředky a technologie pro kvalitní komunikaci s okolním světem
  - d) získané komunikativní dovednosti využívá ke spolupráci a soužití s ostatními lidmi
4. Kompetence sociální a personální
  - a) žák spoluvytváří příjemnou atmosféru v týmu, přispívá svou ohleduplností k upevňování dobrých vztahů, požádá o pomoc i ji poskytne

- b) přispívá k diskuzi, efektivně spolupracuje, respektuje různá hlediska a čerpá z nich poučení
- c) řídí své jednání tak, aby dosáhl sebeúcty a uspokojení

5. Kompetence občanské

- a) žák se odpovědně rozhoduje podle daných situací, zodpovědně se zachová i v krizových situacích, poskytne účinnou pomoc
- b) pojmenuje základní ekologické souvislosti a enviromentální problémy, rozhoduje v zájmu zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

6. Kompetence pracovní

- a) žák přistupuje k pracovním výsledkům nejen z hlediska kvality a užitečnosti, ale i z hlediska ochrany zdraví, ochrany životního prostředí a ochrany kulturních hodnot

své znalosti a dovednosti využívá v zájmu své vlastní přípravy na budoucnost

Multikulturní výchova (MKV)

Charakteristika průřezového tématu

Průřezové téma Multikulturní výchova v základním vzdělávání umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak žáci mohou lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty. Multikulturní výchova také rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu o sociálního a kulturního zázemí, by měla zabezpečit takové klima, kde se budou všichni cítit rovnoprávně, kde budou v majoritní kultuře úspěšní i žáci minorit a žáci majority budou poznávat kulturu svých spolužáků-příslušníků minorit. Tím přispívá k vzájemnému poznávání obou skupin, ke vzájemné toleranci, k odstraňování nepřátelství a předsudků.

Multikulturní výchova

Multikulturní výchova prolíná vzdělávacími oblastmi Jazyk a jazyková komunikace, Člověk a společnost, Umění a kultura, Informační a komunikační technologie. Učí přijmout druhého jako jedince se stejnými právy, uvědomovat si, že všechny etnické skupiny a všechny kultury jsou rovnocenné a žádná není nadřazená jiné. Napomáhá žákům uvědomit si vlastní identitu, být sám sebou.

Klíčové kompetence, které se v rámci tohoto plánu naplňují:

1. Kompetence k učení

- a) žák vyhledává a třídí informace a využívá je v praktickém životě
- b) operuje s obecně užívanými termíny, uvádí věci do souvislostí
- c) samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje, vyvozuje závěry

2. Kompetence k řešení problémů

- a) žák rozpoznává problém, přemýšlí o příčinách, hledá a plánuje řešení
- b) vyhledává informace potřebné k řešení problémů, nedá se odradit případným nezdarem

- c) kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, která obhájí, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí

3. Kompetence komunikativní

- a) žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně v písemném i ústním projevu
- b) aktivně naslouchá promluvám druhých lidí, vhodně na ně reaguje, diskutuje, argumentuje
- c) využívá informační komunikační prostředky a technologie pro kvalitní komunikaci s okolním světem
- d) získané komunikativní dovednosti využívá ke spolupráci a soužití s ostatními lidmi

4. Kompetence sociální a personální

- a) žák spoluvytváří příjemnou atmosféru v týmu, přispívá svou ohleduplností k upevňování dobrých vztahů, požádá o pomoc i ji poskytne
- b) přispívá k diskuzi, efektivně spolupracuje, respektuje různá hlediska a čerpá z nich poučení
- c) řídí své jednání tak, aby dosáhl sebeúcty a uspokojení

5. Kompetence občanské

- a) žák se odpovědně rozhoduje podle daných situací, zodpovědně se zachová i v krizových situacích, poskytne účinnou pomoc
- b) pojmenuje základní ekologické souvislosti a enviromentální problémy rozhoduje v zájmu zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

6. Kompetence pracovní

- a) žák přistupuje k pracovním výsledkům nejen z hlediska kvality a užitečnosti, ale i z hlediska ochrany zdraví, ochrany životního prostředí a ochrany kulturních hodnot
- b) své znalosti a dovednosti využívá v zájmu své vlastní přípravy na budoucnost

Enviromentální výchova (ENV)

Charakteristika průřezového tématu

Enviromentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků.

Enviromentální výchova

Ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět poskytuje průřezové téma ucelený elementární pohled na okolní přírodu i prostředí. Učí pozorovat, citlivě vnímat a hodnotit důsledky jednání lidí, přispívá k osvojování si základních dovedností a návyků aktivního odpovědného přístupu k prostředí v každodenním životě. Vzdělávací oblast Umění a kultura poskytuje Enviromentální výchově mnoho příležitostí pro

zamýšlení se nad vztahy člověka a prostředí, k uvědomování si přírodního prostředí jako zdroje informace pro vytváření kulturních a uměleckých hodnot.

Klíčové kompetence, které se v rámci tohoto plánu naplňují:

1. Kompetence k učení
  - a) vyhledává a třídí informace, využívá je v praktickém životě
  - b) operuje s obecně užívanými termíny, uvádí věci do souvislostí
  - c) samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje, vyvozuje závěry
2. Kompetence k řešení problémů
  - a) rozpoznává a přemýšlí o příčinách, hledá a plánuje řešení
  - b) vyhledává informace potřebné k řešení problémů, nedá se odradit případným nezdarem
  - c) kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, která si obhájí, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí
3. Kompetence komunikativní
  - a) formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně v písemném i ústním projevu
  - b) aktivně naslouchá promluvám druhých lidí, vhodně na ně reaguje, diskutuje, argumentuje
  - c) využívá informační komunikační prostředky a technologie pro kvalitní komunikaci s okolním světem
  - d) získané komunikativní dovednosti využívá ke spolupráci a soužití s ostatními lidmi
4. Kompetence sociální a personální
  - a) spoluvytváří příjemnou atmosféru v týmu, přispívá svou ohleduplností k upevňování dobrých vztahů, požádá o pomoc i ji poskytne
  - b) přispívá k diskuzi, efektivně spolupracuje, respektuje různá hlediska a čerpá z nich poučení
  - c) řídí své jednání tak, aby dosáhl sebeúcty a uspokojení
5. Kompetence občanské
  - a) odpovědně se rozhoduje podle daných situací, zodpovědně se zachová i v krizových situacích, poskytne účinnou pomoc
  - b) pojmenuje základní ekologické souvislosti a enviromentální problémy, rozhoduje v zájmu zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti
6. Kompetence pracovní
  - a) přistupuje k pracovním výsledkům nejen z hlediska kvality a užitečnosti, ale i z hlediska ochrany zdraví, ochrany životního prostředí a ochrany kulturních hodnot
  - b) své znalosti a dovednosti využívá v zájmu své vlastní přípravy na budoucnost

Mediální výchova (MV)

Charakteristika průřezového tématu

Průřezové téma Mediální výchova v základním vzdělávání nabízí elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Média a

komunikace představují velmi významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků pro stále větší okruh příjemců. Pro uplatnění jednotlivce ve společnosti je důležité umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa. Média mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec. Přitom sdělení, jež jsou médiu nabízena, mají nestejnorodý charakter, jsou vytvářeny s různými záměry. Správné vyhodnocení těchto sdělení z hlediska záměru jejich vzniku (informovat, přesvědčit, manipulovat, pobavit) a z hlediska jejich vztahu k realitě vyžaduje značnou průpravu.

Mediální výchova

Propojení se vzdělávací oblastí Jazyk a jazyková komunikace se týká zejména vnímání mluveného i psaného projevu, jeho stavby, nejrůznějších typů obsahů a uplatňování odpovídající škály výrazových prostředků.

Klíčové kompetence, které se v rámci tohoto plánu naplňují:

1. Kompetence k učení

- a) vyhledává a třídí informace, využívá je v praktickém životě
- b) operuje s obecně užívanými termíny, uvádí věci do souvislostí
- c) samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje, vyvozuje závěry

2. Kompetence k řešení problémů

- a) rozpoznává a přemýšlí o příčinách, hledá a plánuje řešení
- b) vyhledává informace potřebné k řešení problémů, nedá se odradit případným nezdarem
- c) kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, která si obhájí, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí

3. Kompetence komunikativní

- a) formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně v písemném i ústním projevu
- b) aktivně naslouchá promluvám druhých lidí, vhodně na ně reaguje, diskutuje, argumentuje
- c) využívá informační komunikační prostředky a technologie pro kvalitní komunikaci s okolním světem
- d) získané komunikativní dovednosti využívá ke spolupráci a soužití s ostatními lidmi

4. Kompetence sociální a personální

- a) spoluvytváří příjemnou atmosféru v týmu, přispívá svou ohleduplností k upevňování dobrých vztahů, požádá o pomoc i ji poskytne
- b) přispívá k diskuzi, efektivně spolupracuje, respektuje různá hlediska a čerpá z nich poučení
- c) řídí své jednání tak, aby dosáhl sebeúcty a uspokojení

5. Kompetence občanské

- a) odpovědně se rozhoduje podle daných situací, zodpovědně se zachová i v krizových situacích, poskytne účinnou pomoc

- b) pojmenuje základní ekologické souvislosti a enviromentální problémy, rozhoduje v zájmu zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti
6. Kompetence pracovní
- a) přistupuje k pracovním výsledkům nejen z hlediska kvality a užitečnosti, ale i z hlediska ochrany zdraví, ochrany životního prostředí a ochrany kulturních hodnot
- b) své znalosti a dovednosti využívá v zájmu své vlastní přípravy na budoucnost

	I. stupeň					II. stupeň			
	1.roč.	2.roč.	3.roč.	4.roč.	5.roč.	6.roč.	7.roč.	8.roč.	9.roč.
OSV 1 Rozvoj schopností poznávání	Čj,Aj,M a,Vv,Pr, Tv,Pč,H v,	Čj,AJ,V v,Tv,Pč, Hv,	Čj,AJ,N J,Ma,Vv ,Pr,Tv,H v,	Čj,NJ,T v,Hv,	Čj,Nj,M a,IT,Tv, Pč,Hv,	Čj,Aj,Nj ,Ma,IT,F ,Pr,Tv,O v,Z,Pč, Hv,	Čj,Nj,M a,IT,Př,T v,Z,Pč,Hv, CCj,	Čj,IT,Př, Tv,OV, Z,Pč,CH ,Hv,CCj,	Čj,Ma,Př ,Tv,OV, Z,Pč,CH, Hv,
	Projekt: Den dětí								
OSV 2 Sebepoznání a sebepojetí	Tv,	Tv,Ma	Čj,Pr,Hv ,Aj,Tv,	Hv,Pč,T v,	Čj, Aj,Př,VI ,Nj,Tv,	Pč,Vv,U T,Nj,Ov, Vkz,	Čj,Pč,V v,UT,Př, Vkz,	Pč,Ov,T v,Př,Vkz ,	Pč,Tv,V kz,
OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace	Vv,Tv,	Čj,Vv,Pr ,Tv,	Vv,Ma,P č,Tv,	Př,VI,Vv ,Nj,Tv,	Čj,Vv,N j,Tv,	Nj,Pč,Tv ,	Pč,Tv,	Ov,Ma, CH,Czm ,Pč,Tv,	CH,F,Pč, Tv,
	Projekt: Den dětí								
OSV 4 Psychohygiena	Pr,	Ma,	Pr,Tv,	Tv,	Aj,Př,VI ,Pč,	Nj,Tv,	Vkz,Ov, Pč,Ma,C zm,Tv,	Vkz,Ov, Pč,	Vkz,Př,
	Projekt: Den dětí								
OSV 5 Kreativita	Pč,Hv,V v,	Čj,Pč,H v,Vv,	Čj,Ma,P č,Tv,Pr, Hv,Vv,	Pč,Tv,H v,Vv,	Aj,Tv,M a,Pč,Hv, IT,Vv,	Ma,Pč,O v,Tv,UT, Hv,IT,V v,	Tv,Ma,F ,Pč,Tv,U T,Hv,IT, Vv,Czm,	Tv,Ma,F ,Pč,Ov,T v,Hv,IT, Vv,Czm	Ma,F,Pč, Ov,Tv,H v,Vv,
	Projekt: Den dětí								
	Projekt: Vánoce								
OSV 6 Poznávání lidí	Vv,	Čj,Vv,	Čj,Ma,P r,Vv,Tv,	Tv,	Aj,Nj,	Ov,Pč,T v,	Nj,Ov,V kz,Tv,	Ov,Vkz, Pč,Tv,	Ov,Vkz, Tv
	Projekt: Den dětí								Projekt: Etiketa
OSV 7 Mezilidské vztahy	Vv,	Vv,	Čj,Pr,Tv ,Nj,Vv,	Tv,Nj	Př,VI,	Tv,Aj,O v,Ma,Pč,	Tv,Ov, Ma,Pč,C zm,Vkz,	Tv,Ov, Ma,Pč,C zm,Vkz,	Tv,Ov,M a,Vkz,
	Projekt: Den dětí								Projekt: Etiketa

OSV 8 Komunikace	Čj,Hv,T v,Aj,Vv,	Čj,Hv,T v,Aj,Vv,	Čj,Pr,Hv ,Tv,Aj,V v,	Čj,Nj,H v,Aj,	Nj,Hv,T v,Aj,Pč,I T,	Nj,Hv,T v,Aj,Pč,I T,Ov,	Čj,Nj,H v,Tv,Aj, Pč,IT,V kz,Ov,	Pč,Tv,IT ,Vkz,Ov,	Čj,Nj,Tv, Pč,Vkz, Ov
	Projekt: Den dětí								Projekt: Etiketa
OSV 9 Kooperace a kompetice			Tv,	Tv,	Čj,	F,Ma,Ov ,Tv,	F,Ov,Tv,	F,Pč,Ov, Tv,	F,Pč,Ov, Tv,
	Projekt: Den dětí								Projekt: Etiketa
OSV 10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Čj,	Ma,	Tv,Pr,	Tv,	Čj,Ma,	Tv,Pč,O v,	Tv,Ma, Vkz,Ov, CH,	Tv,Vkz, CH,Pč, Ov,	Tv,Ma,V kz,CH,P č,Ov,
	Projekt: Den dětí								Projekt: Etiketa
OSV 11 Hodnoty, postoje, praktická etika				Př,Vl,	Př,Vl,	Tv,Ov,I T,	Tv,Ov,V kz,	Aj,Tv,O v,Vkz,	Aj,Tv,Ov ,Vkz,
	Projekt: Den dětí								Projekt: Etiketa
VDO 1 Občanská společnost a škola	Pr					Ov,		Ov,	
VDO 2 Občan, občanská společnost a stát	Tv,	Pr,Tv,	Pr,	Př,Vl,	Př,Vl,Tv ,	Ov,D,Z,	Aj,	Aj,Ov,D ,Z,	Ov,Z,D, Beseda se zastupite li
VDO 3 Formy participace občanů v politickém životě					Př,Vl,	D,Ov,		D,	Z,D,Ov
VDO 4 Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování					Př,Vl,	D,Ov,	Ov,	Aj,D,Ov ,	Aj,D,Ov, Z,
								Beseda se zástupci policie ČR	
VMEGS 1 Evropa a svět nás zajímá		Čj,Aj,	Aj,	Aj,Př,Vl ,	Čj,Hv,Př ,Vl,	Čj,Aj,H v,Tv	Čj,Nj,H v,Tv,	Nj,Aj,H v,Tv,	Pč,Hv,O v,Tv,
	Projekt:Vánoce								
VMEGS 2 Objevujeme Evropu a svět			Aj,	AJ,	AJ,Ma,	Aj,Tv,	D,ČJ,Aj, Tv,	D,Pč,Tv, Nj,	Ov,Pč,Tv ,
VMEGS 3 Jsme Evropané				Př,Vl,		Čj,Hv,T v,D,	Čj,Hv,O v,Tv,D,	Z,Tv,D,	Čj,Ov,Tv ,D,
MKV 1 Kulturní difference	Aj,	Aj,	Aj,Pr,	Př,Vl,	Př,Vl,P Čj	Čj,Ov,H v,D,	Ov,Pč,D ,Z,Vkz,	Ov,Aj,H v,D,Z,V kz,	Aj,Hv,D, Vkz,
MKV 2 Lidské vztahy	Aj,		Čj,Tv,	Př,Vl,Tv	Př,Vl,	Ov,D,Tv ,	Ov,Z,Vk z,D,Tv,	Ov,Vkz, D,	Ov,Aj,V kz,D,
	Projekt:Vánoce								

						Zeměpisná přednáška			
MKV 3 Etnický původ						D,Ov,Tv	D,Ov,Tv	D,Ov,Tv	D,Př,Ov, Tv,
						Zeměpisná přednáška			
MKV 4 Multikulturalita			Aj,Pr,	Aj,		Ov,Tv	Ov,Tv,H v,	Ov,Tv,H v,Pč,	Ov.Tv,Nj ,D,Hv,
	Projekt:Vánoce								
EV 1 Ekosystémy	Pr					Př,	Př		
EV 2 Základní podmínky života	Pr,Pč,	Pč,		Př,Vl,		Přp,Př,	Přp,Tv,		Př,
EV 3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí			Pč,	Př,Vl,Pč		Tv,	Tv,	Př,	Př,
	Projekt: Den Země								
EV 4 Vztah člověka k prostředí	Pr,Pč,	Pč,		Pč,Př,Vl	Pč,	Př,	Tv,	Př,	Př
	Projekt: Den Země								
MV 1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Pč,		Čj,		Čj,IT,Př, Vl,	IT,Ov,	Ov,Pč,A j,	Aj,Tv,	Ov,Pč,Tv ,D,
MV 2 Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality					IT,Př,Vl,		Pč,Ov,		Ov,F,D,
	Projekt: Den s knihou								
MV 3 Stavba mediálních sdělení			Pč,				Pč,Ov	Ov,	Pč,Ov,
MV 4 Vnímání autora mediálního sdělení							Pč,Ov,	Ov,	Ov,F,
	Projekt: Den s knihou								
MV 5 Fungování a vliv médií ve společnosti				Čj,	Čj,		Pč,Ov,V kz,	Tv,Vkz,	Ov,Tv,V kz,Nj
	Návštěva divadelního a filmového představení. Výchovný koncert								
MV 6 Tvorba mediálního sdělení		Aj			Hv,Čj,	Čj,Ov,	Ov,	Hv,Ov,	Aj,Pč,Hv ,Ov,
	Projekt:Vánoce								
MV 7 Práce v realizačním týmu		Aj,			Čj,	Pč,Ov	Pč,Ov,	Čj,Tv,Pč ,Ov,	Tv,Pč,Ov ,
	Projekt:Vánoce								

3. 6. PROFIL ABSOLVENTA

- Žák, který opouští ZŠ je v rámci svých individuálních schopností zodpovědný a samostatný, využívá různé zdroje informací. Komunikuje a spolupracuje. Aplikuje své znalosti, formuluje své myšlenky, akceptuje názor druhého, vystupuje kultivovaně. K řešení problémů přistupuje aktivně.
- Zvládá základní učivo dané standardem základní školy tak, že jeho obsah přiřazuje

k běžným denním činnostem a čerpá z něj v praktickém životě. Znalosti ověřujeme znalostními testy a plněním praktických úkolů.

- Ovládá základní techniky práce s textem, informacemi a informačními médii i základy práce s technickými prostředky. Při výuce je kladen důraz na využívání ICT.

- Na základě svých individuálních schopností operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Tyto dovednosti využívá při prezentacích, zpracování projektů, referátů.

- Na základě individuálních dispozic řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů, analyzuje řešení a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací. Řeší úlohy s praktickým využitím jako např. při zpracování laboratorních prací, prezentací, projektů, referátů...

- Dle svých schopností formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu. Napíše životopis, formální dopis, vyplní formulář. Komunikuje, diskutuje, obhájí svůj názor, klade vhodné otázky - ve výuce poskytujeme prostor pro diskusi.

- Respektuje školní řád a jeho ustanovení, je připraven přijmout zákony a společenské normy.

- Na základě svých dispozic se rozhoduje zodpovědně podle dané situace, poskytuje dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka. Svou pomoc si ověřuje při modelových situacích v rámci výuky bloku Ochrana člověka při mimořádných situacích a v hodinách předmětu Výchova ke zdraví.

- Respektuje a chrání naše tradice a kulturní i historické dědictví, chápe ekologické souvislosti a základy ochrany přírody. Získané poznatky postupně uplatňuje při pravidelně konaných akcích u příležitosti Dnu Země.

- Rozvíjí své kreativní myšlení, orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění svých záměrů a k jejich realizaci a chápe podstatu, cíl a rizika přijatých řešení.

- V rámci svých možností se orientuje se v reálném životě, má povědomí o politické a ekonomické sféře EU, požádá o pracovní místo. Řeší praktické úkoly v rámci vyučovacího předmětu Praktické činnosti v bloku Volba povolání, zpracovává projekt na zadané téma, plní úkoly v rámci projektové výuky.

- Dle svých dispozic se snaží řídit zásadami správného životního stylu, je příkladem ostatním, uvědomuje si následky kouření, požívání alkoholu, drog, neprosazuje se na základě svých fyzických vlastností, chápe důležitost sportu pro rozvoj osobnosti, rozliší co je zdravé a nezdravé a zkouší to prosadit.

- Respektuje svou roli ve skupině, má svůj podíl na práci ve skupině, na základě svých individuálních dispozic se snaží pracovat samostatně a plní svěřené úkoly.

- V cizím jazyce je schopen dle svých dispozic se domluvit se v běžné situaci. Užívá prvky verbální komunikace, zařazuje základní prvky neverbální komunikace, hledá vhodné řešení problému.

4. UČEBNÍ PLÁN

Učební plán 1. stupně		1.	2.	3.	4.	5.	1.-5.	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	9	9	8	8	7	41(8)	52
	Cizí Jazyk - Aj	1	1	3	3	3	11(2)	
Informační a komunikační technologie	Informatika	0	0	0	0	1	1	1
Matematika a její aplikace	Matematika	4	5	5	5	5	24(4)	24
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	3	0	0	7(1)	14
	Přírodověda	-	-	-	2	2	4(1)	
	Vlastivěda	-	-	-	1	2	3	
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	12
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7	
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	5
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	10
Celkem v ročníku		21	22	24	25	26	118	118

Poznámky k učebnímu plánu 1. stupeň:

Český jazyk a literatura - zahrnuje jazykovou, komunikační výchovu, literární výchovu a psaní. Předmět je posílen o 8 hodin z disponibilní časové dotace.

Cizí jazyk - od 1. ročníku škola organizuje výuku anglického jazyka. Předmět je posílen o 2 hodiny z disponibilní časové dotace.

Informatika - je zařazena v 5. ročníku. V předchozích ročnících se žáci seznamují s obsluhou počítače při procvičování učiva pomocí výukových programů.

Matematika - předmět je posílen o 4 hodiny z disponibilní časové dotace.

Člověk a jeho svět - tato vzdělávací oblast je realizována v předmětech **Prvouka, Přírodověda a Vlastivěda**. Tato oblast je posílena o 2 hodiny z disponibilní časové dotace.

Umění a kultura - tato oblast je realizována v předmětech **Hudební a Výtvarná výchova**.
Výsledky této oblasti jsou školou často veřejně prezentovány (výstavy, vystoupení).

Člověk a svět práce - tato oblast je realizována prostřednictvím předmětu **Pracovní činnosti**.
Tento předmět má v každém ročníku hodinovou dotaci.

Učební plán 2. Stupeň							
		6.	7.	8.	9.	6.-9.	Celkem
Jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	5	4	4	4	17	35(2)
	Cizí Jazyk - Aj	3	3	3	3	12	
	Další cizí jazyk	0	2	2	2	6	
Informační a komunikační technologie	Informatika	1	0	0	0	1	1
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4	4	4	16	16(1)
Člověk a příroda	Chemie	0	0	2	1	3	25(4)
	Fyzika	2	2	2	2	8	
	Přírodopis	2	2	1	2	7	
	Zeměpis	2	2	1	2	7	
Člověk a společnost	Dějepis	2	2	2	2	8	12(1)
	Občanská výchova	1	1	1	1	4	
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	4	10
	Výtvarná výchova	2	2	1	1	6	
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	4	4(1)
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	8	11(1)
	Rodinná výchova	0	1	1	1	3	
	Volitelné předměty	1	1	3	3	8	8(8)
celkem v ročníku		29	30	31	32	122	122

Poznámky k učebnímu plánu 2. stupeň:

Český jazyk a literatura - zahrnuje jazykovou, komunikační výchovu, literární výchovu.
Předmět je posílen o 2 hodiny z disponibilní časové dotace.

Matematika a její aplikace – tato vzdělávací oblast je realizována v předmětu **Matematika**.
Vzdělávací oblast je posílena o 1 hodinu z disponibilní časové dotace.

Informační a komunikační technologie – tato vzdělávací oblast je realizována v předmětu **Informatika** v 6. ročníku.

Člověk a příroda - tato vzdělávací oblast je realizována v předmětech **Fyzika, Přírodopis, Chemie a Zeměpis**. Vzdělávací oblast je posílena o 4 hodiny z disponibilní časové dotace.

Člověk a společnost - tato vzdělávací oblast je realizována v předmětech **Dějepis a Občanská výchova**. Vzdělávací oblast je posílena o 1 hodinu z disponibilní časové dotace.

Umění a kultura - tato oblast je realizována v předmětech **Hudební a Výtvarná výchova**.
Výsledky této oblasti jsou školou často veřejně prezentovány (výstavy, vystoupení).

Člověk a svět práce - tato oblast je realizována prostřednictvím předmětu **Pracovní činnosti**.
Předmět je posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace.

Člověk a zdraví - tato oblast je realizována prostřednictvím předmětu **Tělesná výchova a Rodinná výchova**.
Předmět je posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace.

Volitelné předměty:

Žáci dostanou nabídku volitelných předmětů v dubnu, na základě jejich výběru je provedeno stanovení volitelných předmětů pro další školní rok.

Nabídka volitelných předmětů:

Informační technologie
Konverzace v angl. jazyce
Sportovní výchova
Ekologická výchova
Cvičení z českého jazyka
Přírodovědná praktika
Cvičení z matematiky
Umělecká tvorba
Cvičení z chemie
Ruční práce
Zeměpisné praktikum

Žáci naší školy mají dále možnost návštěvy nepovinných předmětů a zájmových útvarů.

Nabídka volnočasových aktivit:

Na začátku každého školního roku je žákům a jejich rodičům představen nabídkový list volnočasových aktivit. Nabídka je závislá vždy na personálním obsazení a ekonomických možnostech volnočasové aktivity. Naše škola se snaží reagovat na poptávku ze strany žáků a nabízet takové aktivity, které by tuto poptávku naplnily.

5. UČEBNÍ OSNOVY

Charakteristika vzdělávacích oblastí a vyučovacích předmětů

Vzdělávací oblast **Jazyk a jazyková komunikace** zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Jazyková výuka, **jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí**, vybavuje žáky znalostmi a dovednostmi, které umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení.

Obsah vzdělávací oblasti se realizuje ve vzdělávacích předmětech **Český jazyk a literatura, Cizí Jazyk a Další cizí jazyk**.

5.1.1. Český jazyk a literatura

Český jazyk se na prvním stupni vyučuje ve třech složkách: jazyková výchova, literární výchova a komunikační a slohová výchova.

1. třída - 9 hodin
2. třída - 9 hodin
3. třída - 8 hodin
4. třída - 8 hodin
5. třída - 7 hodin

V jazykové výuce se učí základům pravopisu, zvukové stránce jazyka, tvarosloví, skladbě, slovní zásobě a tvoření slov. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování.

V literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, seznamují se s uměleckými díly, uměleckým záměrem autora. Učí se formulovat vlastní názory o přečteném díle. Postupně získávají čtenářské návyky, poslouchají umělecké texty. Pomocí vhodných metod a prožitkových postupů získávají potřebné čtenářské schopnosti, které obohatí jejich duchovní život.

V komunikační a slohové výchově získávají žáci návyky techniky psaní, seznamují se se základními žánry písemného projevu. Učí se číst s porozuměním, kultivovaně mluvit i psát, řešit problémy v modelových situacích, rozebírat a posuzovat obsah textu.

Časová dotace pro druhý stupeň základního vzdělávání činí 5 + 4 + 4 + 4 hodin týdně v jednotlivých ročnících druhého stupně.

Zahrnuje komunikační a slohovou výchovu, jazykovou výchovu a výchovu literární. Komunikační a slohová výchova je zaměřena především na vnímání a chápání jazykových sdělení, pochopení stavby textu. V jazykové výchově žáci získávají vědomosti z různých vrstev jazyka, dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka, získávají poznatky ze zvukové vrstvy jazyka, slovní zásoby a tvoření slov, tvarosloví a skladby. V literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy a žánry, seznamují se s literárními díly a jejich autory, učí se pracovat s uměleckým textem. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu

5.1.2. Cizí jazyk a další cizí jazyk

5.1.2.1. Anglický jazyk

Zaujímá stěžejní postavení ve vzdělávacím procesu, neboť dobré jazykové vzdělání a jazyková kultura patří k podstatným znakům všeobecné kulturnosti a vyspělosti absolventa základního vzdělávání.

Znalost cizího jazyka poskytuje živý jazyk, který je základem a předpokladem pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Osvojování cizího jazyka pomáhá snižovat jazykové bariéry, přispívá k budoucímu pracovnímu uplatnění.

Anglický jazyk je vyučován v 1. a 2. ročníku s hodinovou týdenní dotací a od 3. roč. je vyučován s týdenní dotací tří vyučovacích hodin. Dle možnosti školy a zájmu žáků je jako volitelný předmět nabízena Konverzace v anglickém jazyce v týdenní hodinové dotaci. Anglický jazyk jako další cizí jazyk je vyučován od 7. ročníku 2 hodiny týdně.

Obsahem výuky cizího jazyka je naplňování očekávaných výstupů vzdělávací oblasti Cizí jazyk a s ním souvisejících průřezových témat dle RVP ZV. Cílem je vybavit žáky takovými jazykovými znalostmi a dovednostmi, které umožní žákům dorozumět se s cizincem a vést s ním dialog.

Vzdělávání v cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A 2, vzdělávání v Další cizím jazyce **předpokládá** dosažení úrovně A1 dle společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Výuka probíhá v jazykové učebně a v učebně IT a je založena na modelu britské angličtiny. Při výuce jsou používány učebnice britských autorů, kde je anglicky psaná instruktáž ke cvičením. Učebnice obsahují množství cvičení pro ústní komunikaci, které učitel obměňuje - žáci si procvičují dialogy ve dvojicích nebo ve skupině. Simulují tak situace z praktického života, v nichž využívají své zkušenosti a fantazii. Písemně žáci procvičují buď samostatně nebo ve dvojici či skupině. Při výuce jsou používány pracovní sešity k individuálnímu procvičení probíraného učiva. Jsou zadávány takové úkoly, které simulují anglicky mluvící prostředí a různé životní situace. Žáci se tak učí nejen komunikaci v cizím jazyce, ale i spolupráci a kooperaci. Učí se nalézt své místo ve skupině, tolerovat názor jiných, obhájit svůj postoj, přijímat a sdělovat informace. Minimálně 1 x ročně zpracují projekt.

5.1.2.2. Německý jazyk

Německý jazyk spadá do oblasti Jazyk a jazyková komunikace jako povinný předmět časovou dotací 3 hodiny týdně.

V tomto předmětu se žáci učí receptivním, produktivním a interaktivním řečovým dovednostem. Učí se pravidlům komunikace v běžných každodenních situacích, jednoduchým sdělením, slovní zásobě dílčích tematických okruhů, tvoření slov, základním gramatickým strukturám, typům vět a základním lexikálním principům pravopisu slov.

Vyučovací předmět Německý jazyk pokrývá vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace a vychází ze vzdělávacího obsahu oboru Další cizí jazyk. V rámci předmětu je věnována pozornost dílčím aspektům všech průřezových témat, zejména však tematickému okruhu Vztah k multilingvální kulturní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí, průřezovému tématu Multikulturní výchova v RVP ZŠ. Německý jazyk jako další cizí jazyk je vyučován od 7. ročníku ve dvouhodinové časové dotaci. Vzhledem

k povinnému začlenění výuky dalšího cizího jazyka od školního roku 2013/2014 je tento vyučován v 8. ročníku 3 hodiny týdně pro školní rok 2013/2014 a dále pak pro 9. ročník taktéž 3 hodiny týdně pro školní rok 2014/2015.

Obsahem předmětu je výuka německého jazyka na dvou úrovních, které se od sebe liší podle cílové úrovně žáků:

základní: cílová úroveň A1 podle Společného evropského referenčního rámce - CEF

profilová: cílová úroveň A 2 podle Společného evropského referenčního rámce - CEF

5.2. MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je v základním vzdělání založena na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích.

5.2.1. Matematika

Vzdělávací oblast je realizována prostřednictvím vzdělávacího předmětu **Matematika**. Týdenní časová dotace činí pro I. a II. vzdělávací období v jednotlivých ročnících 4 + 5 + 5 + 5 + 5 hodin. Pro 2. stupeň základního vzdělávání je matematika stanovena dotace v rozsahu 4 + 4 + 4 + 4 hodiny v jednotlivých ročnících.

Matematika a její aplikace je rozdělena na čtyři tematické okruhy:

Číslo a početní operace

Závislosti, vztahy a práce s daty

Geometrie v rovině a v prostoru

Nestandardní aplikační úlohy a problémy

Matematika je důležitým nositelem kulturního dědictví, ukazuje úroveň a vývoj lidského myšlení.

Matematická gramotnost pro žáky v období základního vzdělávání zahrnuje následující **vědomosti**:

- důkladnou znalost početních operací (sčítání, odčítání, násobení, dělení, procenta, poměr, míry a váhy) a schopnost užívat je v každodenních situacích;
- matematické termíny a pojmy, základní zásady geometrie a algebry.

Žák je schopen používat matematické vědomosti v oblastech, jako je:

- domácí rozpočet (vyrovnanost příjmů a výdajů, plánování, úspory);
- nakupování (porovnání cen, míry a váhy, peněžní hodnota);
- cestování a volný čas (vztah vzdálenosti a času, měny a ceny).

V oblasti matematiky a jejích aplikací by měl žák získat **speciální dovednosti**:

- rozumí symbolickému a formálnímu matematickému jazyku (symbolům a vzorcům) a chápe jejich vztah k přirozenému jazyku;
- sám umí užívat matematické symboly a vzorce;
- používá matematické jednotky, rozumí různým druhům vyjádření matematických objektů a situací a pracuje s nimi, vybírá vhodné způsoby matematického vyjádření;
- sleduje a hodnotí argumentaci a je schopen najít hlavní myšlenky argumentace;
- užívá matematické způsoby myšlení;
- abstrahuje a zevšeobecňuje, analyzuje a vytváří modely, existující modely aplikuje na problémy;

- komunikuje o matematice i s použitím matematického jazyka;
- užívá pomůcky a prostředky (např. informační technologie);
- postupně rozpoznává, na jaké otázky může matematika odpovědět;
- rozlišuje různé druhy matematických tvrzení (tvrzení, hypotézu atd.);
- rozumí možnostem a omezením daného pojmu;
- kriticky uvažuje.

Žák si postupně vytváří **postoje**:

- nemá „strach“ z čísel;
- dokáže používat početní operace při řešení běžných problémů v každodenním životě;
- respektuje pravdu;
- dokáže hledat zdůvodnění určitého tvrzení;
- přijme nebo odmítne názory druhých na základě pravdivých nebo nepravdivých důkazů.

Matematické vzdělávání vede k získání pozitivního postoje k matematice a zájmu o ni a její aplikace. Podněcuje zájem o další studium, upevňuje důvěru ve vlastní schopnosti, zdokonaluje vytrvalost a preciznost při práci, formuje trpělivost, vůli, důslednost, pracovitost, schopnost sebekontroly.

Organizační vymezení

K získání výše uvedených kompetencí využívá matematika následující postupy:

1. Vytváří základ pro úspěšné řešení úloh následujícími kroky:

- počítáním z paměti;
- odhadováním;
- užíváním základních písemných algoritmů;
- prací se vzorci;
- rozvíjením představivosti;
- črtáním a rýsováním;
- měřením;
- prací s grafy a diagramy;
- modelováním pomocí jednoduchých pomůcek;
- prací s kalkulačkami a počítači;
- užíváním termínů a symbolů.

2. Spojuje matematiku s realitou tím, že:

- seznamuje s historickým vývojem matematiky;
- poznává užitečnost matematiky pro praxi;
- řeší úlohy z mimomatematických oblastí;
- hledá a objevuje různé metody řešení.

3. Rozvíjí abstraktní matematické myšlení pomocí:

- přechodu od konkrétního k abstraktnímu, od speciálního k obecnému;
- charakterizace pojmů, zařazováním do systémů, tříděním;
- tvořením hypotéz a jejím zdůvodňováním.

4. Aktivizuje žáky prostřednictvím:

- pěstování důvěry ve vlastní schopnosti;
- rozvíjení kritického myšlení a soustavné sebekontroly;
- rozvíjení schopnosti samostatného studia;
- komunikování v žakovském kolektivu;
- vyhledávání informací k tvorbě úloh;
- rozvíjení estetického cítění.

5.3. INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

Smyslem této vzdělávací oblasti je dosažení informační gramotnosti všemi žáky. V průběhu vzdělávání si žáci osvojí základní dovednosti v ovládání výpočetní techniky a moderních informačních technologií, aby byli schopni orientovat se ve světě informací, aby se naučili tvořivě s nimi pracovat a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě.

5.3.1. Informační a komunikační technologie

Vzdělávací oblast je zastoupena předmětem **Informatika**. Časová dotace je navržena 1 hodina týdně v pátém a 1 hodina týdně v šestém ročníku. Pro sedmý, osmý a devátý ročník je **Informační technologie** volitelným předmětem a to s časovou dotací 1 hodina týdně.

Smyslem předmětu je dosažení informační gramotnosti všemi žáky. V průběhu vzdělávání si žáci osvojí základní dovednosti v ovládání výpočetní techniky a moderních informačních technologií, aby byli schopni orientovat se ve světě informací, aby se naučili tvořivě s nimi pracovat a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě.

Cílem předmětu je:

- osvojit si základní pojmy z oblasti informatiky;
- ovládat práci s textovými a grafickými editory;
- naučit se vyhledávat, zpracovávat a využívat informace z internetu a jiných digitálních médií v souladu s právem duševního vlastnictví;
- naučit se rozeznávat kvalitu a relevanci informačních zdrojů;
- naučit se komunikovat pomocí internetu či jiných běžných komunikačních médií;
- naučit se sledovat vývojové trendy informačních technologií.

5.4. ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Vzdělávací oblast je v 1. až 3. ročníku realizována prostřednictvím předmětu Prvouka, ve 4. a 5. ročníku pak jako předmět Přírodověda a Vlastivěda.

Při osvojování a rozvíjení potřebných dovedností je velmi důležitý prožitek žáků vycházející z konkrétních a modelových situací. Vzdělávání v této oblasti rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti, a utváří si tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi, vztahy mezi nimi, všímat si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat a přemýšlet o nich a chránit je. Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům včetně situací ohrožení), učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti.

5.4.1. Prvouka

Má časovou dotaci v 1. ročníku 2 hodiny týdně, ve 2. ročníku 2 hodiny týdně a ve 3. ročníku 3 hodiny týdně.

Výuka probíhá většinou ve třídách, ale součástí jsou i vycházky do okolí obce, např. při sbírání přírodních materiálů a pozorování přírodních jevů v určitých obdobích. Učitel řídí vyučování tak, aby žáci docházeli k novým poznatkům především na základě vlastní činnosti a vlastního pozorování.

5.4.2. Přírodověda

Ve čtvrtém ročníku se realizuje s časovou dotací 1 hodina týdně, v 5. ročníku 2 hodiny týdně.

Informace žáci získávají z učebnice, literatury a dalších informačních zdrojů. Zjištěné výsledky žáci dokážou třídit, zaznamenávat i prezentovat.

Žáci se věnují věcem a jevům, které mohou pozorovat např. na vycházkách, při zacházení s různými předměty a nástroji, při pokusech. Nezbytnou součástí výuky jsou vycházky a projekty.

5.4.3. Vlastivěda

Ve 4.ročníku se realizuje s časovou dotací 2 hodiny týdně a v 5.ročníku se realizuje s časovou dotací 2 hodin týdně.

Charakteristická je pro výuku práce s učebnicí, mapami, samostatné vyhledávání, získávání a zkoumání informací z dostupných zdrojů (encyklopedie, Internet, muzeum, knihovny), ale také od členů rodiny a lidí v nejbližším okolí.

V dějinné i zeměpisné části se dají vytvářet projekty, které doplňují a obohacují výuku .

5.5. ČLOVĚK A SPOLEČNOST

Vzdělávací oblast Člověk a společnost v základním vzdělávání vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Seznamuje s různými přístupy k poznávání společenských jevů a dějů (srovnávání, hledání analogií). Utváří dovednost používat rozmanité prameny a zdroje informací, kriticky je hodnotit a zaujímat k nim vlastní postoj, učí odlišovat zásadní informace od informací nevýznamných a chápat, že informace mohou být různě interpretovány.

Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí příslušnosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována, včetně kolektivní obrany. Důležitou součástí vzdělávání v dané vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot. Tato vzdělávací oblast přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech.

Žáci se učí rozpoznávat a formulovat společenské problémy v minulosti i současnosti, zjišťovat a zpracovávat informace nutné pro jejich řešení, nacházet řešení a vyvozovat závěry, reflektovat je a aplikovat v reálných životních situacích.

Vzdělávací oblast Člověk a společnost zahrnuje vzdělávací předměty **Dějepis** a **Občanská výchova**.

5.5.1. Dějepis

Vzdělávací předmět Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Výuka dějepisu otevírá žákům pohled na hlavní období dějinného vývoje lidstva a vlastního národa, seznamuje je s významnými historickými událostmi a osobnostmi, které ovlivnily život předchozích generací a mají význam i pro orientaci v současném společenském životě.

Větší důraz je kladen především na hlubší poznání dějin vlastního národa a regionu v kontextu s evropským vývojem, dějin kultury, vědy, techniky, způsobu života, náboženství, umění a přínosu jednotlivých států, oblastí a civilizace pro rozvoj vzdělanosti. Žáci jsou

vedení k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

Informace by měly přispívat ke komplexnějšímu pohledu na historii, k poznání a orientování se v jednotlivých obdobích, k pochopení vzájemných vztahů mezi dějinami regionu, národa, evropských zemí a světa, k intenzivnějšímu citovému vztahu žáků k novým poznatkům a zejména k rozvoji jejich samostatného a kritického myšlení.

Výuka dějepisu by měla především vést žáky k rozvíjení i formování takových postojů, jako je úcta ke kulturnímu dědictví lidstva a vlastního národa, k duchovním a materiálním výtvarům minulosti, snaha o ochranu historických a kulturních památek, smysl pro etnické a kulturní odlišnosti jiných národů a jejich respektování.

Těmto cílům odpovídají vyučovací metody, formy práce i pracovní postupy (např. práce s učebnicí, Internetem, historickými mapami, odbornou literaturou i beletrií, řešení a prezentace přiměřených úkolů, návštěva historických divadelních her, poslech rozhlasových a zhlédnutí televizních pořadů, návštěv muzeí, výstav, kulturních památek apod.) Nedílnou součástí výuky je i projektové vyučování.

Dějepis je vyučován v 6. až 9. ročníku 2 vyučovací hodiny týdně.

5.5.2. Občanská výchova

Časová dotace pro druhý stupeň základního vzdělávání činí 1 + 1 + 1 + 1 hodina týdně v jednotlivých ročnících druhého stupně.

Občanská výchova se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem, a rozvíjí jejich orientaci ve světě financí. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů, včetně činnosti armády a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

5.6. ČLOVĚK A PŘÍRODA

Vzdělávací oblast Člověk a příroda v sobě zahrnuje problematiku spojenou s objevováním přírody a přírodních zákonů. Žáci dostávají možnost lépe porozumět přírodním faktům, a tak se lépe orientovat ve světě současných technologií a v praktickém životě. Vzdělávací oblast je dělena na vzdělávací obory **Fyzika**, **Chemie**, **Přírodopis** a **Zeměpis**. Jednotlivé obory se spolu prolínají a vzájemně doplňují. Žáci tak mají možnost komplexnějšího pohledu.

5.6.1. Fyzika

Časová dotace pro druhý stupeň základního vzdělávání činí 2 + 2 + 2 + 2 hodiny týdně v jednotlivých ročnících druhého stupně.

Je spojena se zkoumáním přírody a udržováním rovnováhy v přírodě. Fyzika umožňuje žákům hlouběji poznávat zákonitosti přírodních procesů a tím si uvědomovat i

možnosti užití poznatků v praxi. Žáci si osvojují dovednosti soustavně objektivně pozorovat, experimentovat, měřit, hodnotit, vždy však v souladu s přírodou. Učí se zkoumat příčiny přírodních procesů, vztahy mezi nimi, učí se klást si otázky a hledat sami odpovědi. Postupně začínají vnímat podobnosti vnějších jevů a jevů uvnitř svého těla, sledovat reakce a změny svého chování v závislosti na změnách v přírodě. Dospívají tak i k poznání, že fyzikální změny v přírodě hluboce souvisí i se změnami fyzikálních procesů v našem těle. Tím se zvyšuje úcta k přírodě, k sobě samému, a tím i žáci hledají cestu k rovnováze, harmonii, přírodě.

5.6.2. Chemie

Časová dotace pro druhý stupeň základního vzdělávání činí 2 + 1 hodiny týdně, zařazené do osmého a devátého ročníku.

Vyučování chemie vede žáky k poznání vybraných jednodušších chemických látek a reakcí, které jsou součástí přírody a běžného života lidí. Žáci cílevědomě a postupně získávají základní poznatky z obecné, anorganické a organické chemie, osvojují si elementární dovednosti spojené s pozorováním vlastností látek a jednoduchých chemických reakcí, s prováděním jednoduchých pokusů a vyvozováním závěrů s praktickou aplikací. Žáci jsou vedeni k osvojování správného používání pojmů, experimentální činnosti a vysvětlování pozorovaných jevů, hledání příčinných souvislostí a řešení problémů souvisejících s praktickým a ekologickým životem.

5.6.3. Přírodopis

Časová dotace pro druhý stupeň základního vzdělávání činí 2 + 2 + 1 + 2 hodiny týdně v jednotlivých ročnících druhého stupně.

Přírodopis navazuje na předmět přírodověda, kterému je vyučováno na prvním stupni základní škol. Je založen na integraci poznatků z přírodovědných oborů. V průběhu vzdělávání si žáci mají vytvořit ucelenou představu o vztazích mezi živou a neživou přírodou, mají se seznámit s různými formami života na zemi a naučit se správně chápat spjatost člověka a jeho života s přírodou a jejími zákonitostmi.

Cílem předmětu na 2. stupni ZŠ je, aby žáci:

- získali přehled o vzniku a vývoji Země a života;
- získali základní poznatky o stavbě těl a životě vybraných organismů včetně člověka, o nerostech, horninách, vesmíru a Zemi;
- uvědomili si odpovědnost člověka za zachování života na Zemi i odpovědnost za své zdraví;
- potřebně kladli si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovali a hledali na ně adekvátní odpovědi
- osvojili si takové poznatky, dovednosti a metody pozorování živé a neživé přírody, jichž by mohli využívat jak ve svém dalším vzdělávání, tak ve svém praktickém denním životě.

5.6.4. Zeměpis

Časová dotace pro druhý stupeň základního vzdělávání činí 2 + 2 + 2 + 1 hodiny týdně v jednotlivých ročnících druhého stupně.

Zeměpis navazuje na prvouku a vlastivědu, jimž bylo vyučováno na prvním stupni základní školy. Obohacuje celkový rozhled žáků uvedením do hlavních přírodních, hospodářských a sociálních podmínek a faktorů života lidí v regionu, na území České republiky, v Evropě i na všech světadílech. Napomáhá žákům zorientovat se v současném světě a uvědomit si aktuální globální problémy a civilizační rizika společnosti i vlastní

spoluzodpovědnost za kvalitu života na Zemi.

Cílem předmětu na 2. stupni ZŠ je:

- aby si žáci osvojili základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese;
- aby si uvědomovali význam přírodních podmínek pro existenci lidské společnosti;
- aby si vytvořili představy o vybraných geografických objektech, jevech a procesech, o jejich zákonitostech a vzájemných souvislostech;
- aby se naučili orientovat v zeměpise světadílů;
- aby získali ucelený obraz přírodních, hospodářských a sociálních poměrů v České republice.

5.7. UMĚNÍ A KULTURA

Vzdělávací oblast Umění a kultura odráží nezastupitelnou součást lidské existence. Kultura i umění doprovázejí celou lidskou společnost, jsou podstatnou složkou její historie a vývoje. Podávají informace o vnějším a vnitřním světě uměleckými prostředky. Tato vzdělávací oblast pomáhá rozvíjet citění a tvořivost pomocí nonverbálního vyjadřování.

Vzdělávací oblast zahrnuje vzdělávací obory **Hudební výchova** a **Výtvarná výchova**.

5.7.1. Hudební výchova

Časová dotace pro oba stupně základního vzdělávání činí 1 hodina týdně v jednotlivých ročnících.

Žáci se seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního umění. Učí se s nimi tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření.

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění a hudbě, k jejímu aktivnímu vnímání a využívání jako svébytného prostředku komunikace.

Hudební činnosti jako činnosti se vzájemně propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti - jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi: sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost interpretovat hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Obsahem vokálních činností je práce s hlasem, obsahem instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci a produkci, při hudebně pohybových činnostech ztvárňujeme hudbu pomocí pohybu, tance a gest a obsahem poslechových činností je aktivní vnímání znějící hudby.

5.7.2. Výtvarná výchova

Výtvarná výchova se na 1. stupni vyučuje jako samostatný předmět. V 1. - 3. ročníku je jedna hodina týdně, ve 4. - 5. ročníku mají žáci dvě hodiny týdně.

Úkolem výtvarné výchovy v nižších ročnících je podporovat a rozvíjet představivost, výtvarné citění, hledat společně hranici vkusu a nevkusy.

Postupně žáci dokáží hodnotit své výtvarné dílo, výtvary svých spolužáků, mluvit o svých pocitech a zážitcích. Seznamují se s vybranými výtvarnými díly a s ilustrátory dětských knih.

Vzdělávací oblast s 2 hodinovou dotací v 6. a 7. ročníku a s 1 hodinovou dotací v ročníku 8. a 9.. Úkolem výtvarné výchovy je v žácích rozvíjet smyslovou citlivost, uplatňovat subjektivitu, dát prostor a vytvářet prostředky pro vlastní osobité vyjádření emocí, pocitů, fantazie, představ, skutečností a osobních zkušeností pomocí různých výtvarných technik, metod a forem práce a dávat možnost se k těmto skutečnostem vyjádřit.

5.8. ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví směřuje žáky k získávání základních poznatků pro ovlivňování zdraví. Hlavním cílem je, aby žáci poznávali sami sebe, poznávali hodnotu zdraví a způsob jeho ochrany. Vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody je základním předpokladem pro aktivní život. Žáci se seznamují s možnými riziky jejich zdraví. Důraz je kladen na praktické dovednosti a jejich aplikaci v reálném životě.

Vzdělávací oblast je realizována ve vzdělávacích oborech **Rodinná výchova** a **Tělesná výchova**. Tento vzdělávací obor prolíná i do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej obohacují a aplikují.

5.8.1. Rodinná výchova

Časová dotace pro druhý stupeň základního vzdělávání činí $0 + 1 + 1 + 1$ hodina týdně v jednotlivých ročnících druhého stupně.

Rodinná výchova je vyučovací předmět, který vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví a jehož integrované pojetí vytváří prostor pro široké formativní působení na dospívající žáky, a tím významně přispívá k jejich osobnostnímu a sociálnímu rozvoji. A učí je být za ně zodpovědný. Nejdůležitějšími obsahovými prvky předmětu jsou zdraví a rodina jako základní předpoklad utváření aktivního zdraví každého jedince a jeho sociálních vztahů. Komplexní charakter předmětu dává možnost zabývat se jednotlivými tématy z různých pohledů a naplňovat je učivem podle vyspělosti a zájmu žáků. Výchova ke zdraví sleduje především aspekt zdravotně preventivní s návody pro každodenní život. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k uplatňování ve svém životě i k osvojení účelného chování při ohrožení v každodenních rizikových situacích i při mimořádných událostech. Obsahuje i výchovu k mezilidským vztahům a je úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě, i o vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a skupině vrstevníků.

5.8.2. Tělesná výchova

Časová dotace pro první stupeň základního vzdělávání činí $2 + 2 + 2 + 2$ hodiny týdně v jednotlivých ročnících prvního stupně. Na druhém stupni je předmět vyučován ve dvouhodinové týdenní dotaci. Výuka na druhém stupni probíhá ve skupinách dělených na dívky a chlapce v jednotlivých ročnících.

Tělesná výchova směřuje k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, k poznání účinků pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Počátkem je spontánní pohybová činnost, postupuje se k činnosti řízené a výběrové. Smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu různé pohybové činnosti, vedoucí k rozvoji zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil, pro podporu zdraví a ochranu života.

Charakteristické pro pohybové vzdělání je rozpoznání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků.

V rámci jednotlivých hodin jsou dle možností zařazovány prvky zdravotní tělesné výchovy.

5.9. ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce je realizována prostřednictvím předmětu **Pracovní činnosti**.

5.9.1. Pracovní činnosti

Předmět pracovní činnosti postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získávání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti. Přispívá k vytvoření životní a profesní orientace žáka, vede jej k samostatnému rozhodnutí a převzetí odpovědnosti za sebe. Přichází do styku nejen s lidskou technikou, ale i s přírodou, učí se nacházet souvislosti a hlavně hledat soulad mezi užitím techniky a samotnou přírodou, která tento rozvoj techniky umožňuje.

Časová dotace je stanovena v rozsahu 1 vyučovací hodiny týdně pro 1. - 9. ročník.

Základním záměrem výuky předmětu Pracovní činnosti je seznámení žáků s různými materiály a práce s nimi, využívání různých technik a technologií, seznámení s pracemi na zahradě, ošetřování pokojových květin a v seznámení žáků s jednoduchými recepty pro studenou i teplou kuchyni a zásadám správného stolování. Od 6. ročníku probíhá výuka předmětu odděleně pro chlapce a dívky. Vzdelávání v pracovní výchově chlapců směřuje k

- získání základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, zejména při ručním opracování materiálu
- osvojování správné volby a používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci, osvojení si práce s dostupnou mechanizací a technikou.

Vzdělávání v pracovní výchově dívek směřuje k:

- získání základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí – zejména v činnostech v domácnosti, vedení domácnosti apod.
- poznání vybraných technologických výrobních postupů, materiálů a jejich užitných – vlastností, surovin a plodin a osvojení si jednoduchých pracovních postupů pro běžný život.

Výuka probíhá v dílnách, na školním pozemku, cvičné kuchyni nebo v jiných prostorách školy. Nedílnou součástí výuky jsou i tematicky zaměřené exkurze. Součástí předmětu je výchova k volbě svého povolání (exkurze, návštěvy jiných škol, apod.).

Předmět pracovní činnosti přesahuje i do výtvarné výchovy a keramiky.

V předmětu Pracovní činnosti se prolíná průřezové téma Enviromentální výchova, kdy žáci získávají informace o ekologické problematice, provádějí konkrétní pracovní aktivity ve prospěch životního prostředí, pečují o zeleň, třídí odpad a zlepšují své okolní prostředí.

6. HODNOCENÍ ŽÁKŮ

Hlavním cílem je zhodnocení stavu - tj. zjištění přinášející informace o tom, jak funguje školní vzdělávací program, škola, jaké je prostředí školy, v němž se realizuje výuka.

Tyto informace slouží jako zpětná vazba, prostřednictvím níž jsou vyvozovány kroky vedoucí k zefektivnění procesu výuky a zkvalitnění školního vzdělávacího programu.

- Hodnocení se provádí pomocí didaktických testů, ústního zkoušení, řešením praktické úlohy, pozorováním vyučování (hospitace), anketami, dotazníky, rozhovory, projektovým vyučováním, školní dokumentací, diskuzemi, sebehodnocení vedení školy, učitelů, hodnocení žáků

6.1. PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ ŽÁKŮ

6.1.1. 1. Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou, zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků,

•Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou, zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

- Pedagogičtí pracovníci zajišťují, aby žáci, studenti, zákonní zástupci dětí a nezletilých žáků, popřípadě osoby, které vůči zletilým žákům a studentům plní vyživovací povinnost byly včas informovány o průběhu a výsledcích vzdělávání dítěte, žáka nebo studenta.

- Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení; za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení.

- Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm (dále jen "klasifikace"), slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady.

- Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka. Škola, která hodnotí slovně, převede pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání slovní hodnocení do klasifikace.

- U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka. Výsledky vzdělávání žáka v základní škole speciální se hodnotí slovně.

- V posledním roce plnění povinné školní docházky vydá škola žákovi výstupní hodnocení o tom, jak žák dosáhl cílů vzdělávání stanovených v § 44. V pátém a sedmém ročníku základního vzdělávání vydá škola výstupní hodnocení žákovi, který se hlásí k přijetí ke vzdělávání ve střední škole.

- Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval.

- Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.

- Výchovnými opatřeními jsou pochvaly nebo jiná ocenění a kázeňská opatření. Kázeňským opatřením je podmíněné vyloučení žáka nebo studenta ze školy nebo školského zařízení, vyloučení žáka nebo studenta ze školy nebo školského zařízení, a další kázeňská opatření, která nemají právní důsledky pro žáka nebo studenta. Pochvaly, jiná ocenění a další kázeňská opatření může udělit či uložit ředitel školy nebo školského zařízení nebo třídní učitel. Ředitel školy nebo školského zařízení může v případě závažného zaviněného porušení povinností stanovených tímto zákonem nebo školním nebo vnitřním řádem rozhodnout o podmíněném vyloučení nebo o vyloučení žáka nebo studenta ze školy nebo školského zařízení. V rozhodnutí o podmíněném vyloučení stanoví ředitel školy nebo školského zařízení zkušební

lhůtu, a to nejdéle na dobu jednoho roku. Dopustí-li se žák nebo student v průběhu zkušební lhůty dalšího zaviněného porušení povinností stanovených tímto zákonem nebo školním nebo vnitřním řádem, může ředitel školy nebo školského zařízení rozhodnout o jeho vyloučení. Žáka lze podmíněně vyloučit nebo vyloučit ze školy pouze v případě, že splnil povinnou školní docházku.

- Zvláště hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky žáka nebo studenta vůči pracovníkům školy nebo školského zařízení se vždy považují za závažné zaviněné porušení povinností stanovených tímto zákonem.

- Ředitel školy může ze zdravotních nebo jiných závažných důvodů uvolnit žáka na základě žádosti jeho zákonného zástupce a potvrzení lékaře zcela nebo zčásti z vyučování některého předmětu; zároveň určí náhradní způsob vzdělávání žáka v době vyučování tohoto předmětu.

- Základní vzdělávání

- Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci.

- Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.

- Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:

- napomenutí třídního učitele,

- důtku třídního učitele,

- důtku ředitele školy

- Pravidla pro udělování pochval a jiných ocenění a ukládání napomenutí a důtek jsou součástí školního řádu.

- Třídní učitel neprodleně oznámí řediteli školy uložení důtky třídního učitele. Důtku ředitele školy lze žákovi uložit pouze po projednání v pedagogické radě.

- Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.

- Udělení pochvaly a jiného ocenění a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace školy. Udělení pochvaly a jiného ocenění se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

- Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.

- Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn, pokud mu nebylo povoleno opakování ročníku podle § 52 odstavce 6 věty třetí školského zákona. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

- Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy,

krajský úřad. Pokud není dále stanoveno jinak, ředitel školy nebo krajský úřad nařídí komisionální přezkoušení žáka, které se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.

- V případě, že se žádost o přezkoumání výsledků hodnocení žáka týká hodnocení chování nebo předmětů výchovného zaměření, posoudí ředitel školy, je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad, dodržení pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáka stanovených podle § 30 odst. 2. V případě zjištění porušení těchto pravidel ředitel školy nebo krajský úřad výsledek hodnocení změní; nebyla-li pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků porušena, výsledek hodnocení potvrdí, a to nejpozději do 14 dnů ode dne doručení žádosti. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu. Ředitel školy může povolit žákovi na žádost jeho zákonného zástupce a na základě doporučení vyjádření odborného lékaře opakování ročníku z vážných zdravotních důvodů, a to bez ohledu na to, zda žák na daném stupni již opakoval ročník.

- Pravidla pro sebehodnocení žáků (příklad):

- Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků, posiluje sebeúctu a sebevědomí žáků.

- Je zařazováno do procesu vzdělávání průběžně všemi vyučujícími, způsobem přiměřeným věku žáků.

- Chyba je přirozená součást procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat, hodnocení žákova výkonu nelze provést jen klasifikací, musí být doprovázeno rozbořem chyb žáka. Chyba je důležitý prostředek učení.

- Při sebehodnocení se žák snaží vyjádřit:

- co se mu daří

- co mu ještě nejde, jaké má rezervy

- jak bude pokračovat dál

- Pedagogové vedou žáka, aby komentoval svoje výkony a výsledky.

- Sebehodnocení žáků nemá nahradit klasické hodnocení (hodnocení žáka pedagogem), ale má pouze doplňovat a rozšiřovat evaluační procesy a více aktivizovat žáka.

- Na konci pololetí žák písemnou nebo ústní formou provede sebehodnocení v oblasti:

- zodpovědnost

- motivace k učení

- sebedůvěra

- vztahy v třídním kolektivu

- Znamky nejsou jediným zdrojem motivace.

6.1.2. Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace, zásady pro používání slovního hodnocení,

- Stupně hodnocení chování v případě použití klasifikace a jejich charakteristika, včetně předem stanovených kritérií

- Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

- *Stupeň 1 (velmi dobré):* žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

- *Stupeň 2 (uspokojivé):* chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací

činnost školy, ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob

• **Stupeň 3 (neuspokojivé):** chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti vnitřnímu řádu školy nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

• Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

• Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:

- 1 – výborný
- 2 – chvalitebný
- 3 – dobrý
- 4 – dostatečný
- 5 – nedostatečný

• Při hodnocení touto stupnicí jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

• Při hodnocení žáka podle odstavců 2.1.1 a 2.1.3 se na prvním stupni použije pro zápis stupně hodnocení číslice, na druhém stupni se použije slovní označení stupně hodnocení podle odstavců 2.1.1 a 2.1.3.

• Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- prospěl (a) s vyznamenáním
- prospěl (a)
- neprospěl (a)
- nehodnocen (a)
- Žák je hodnocen stupněm

• **prospěl(a) s vyznamenáním**, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 - chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré

• **prospěl(a)**, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením

• **neprospěl(a)**, je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí

- **nehodnocen(a)**, není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

- Výsledky práce v zájmových útvarech organizovaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

- pracoval(a) úspěšně

- pracoval(a)

- Při hodnocení žáků, kteří nejsou státními občany České republiky a plní v České republice povinnou školní docházku, se dosažená úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka. Při hodnocení těchto žáků ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura určeného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání se na konci tří po sobě jdoucích pololetí po zahájení docházky do školy v České republice vždy považuje dosažená úroveň znalosti českého jazyka za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka.

- Stupně hodnocení prospěchu v případě použití klasifikace a jejich charakteristika, včetně předem stanovených kritérií

- Pro potřeby klasifikace se předměty dělí do tří skupin:

- předměty s převahou teoretického zaměření

- předměty s převahou praktických činností

- předměty s převahou výchovného a uměleckého odborného zaměření.

- Kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou formulována především pro celkovou klasifikaci. Učitel však nepřeceňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žákovy výkony komplexně, v souladu se specifikou předmětu.

- **Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření**

- Převahu teoretického zaměření mají jazykové, společenskovední, přírodovědné předměty a matematika. Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů, kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti,

- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí,

- kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost,

- aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim,

- přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu,

- kvalita výsledků činností,

- osvojení účinných metod samostatného studia.

- Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

- **Stupeň 1 (výborný)**

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

- **Stupeň 2 (chvalitebný)**

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a

dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

•**Stupeň 3 (dobrý)**

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

•**Stupeň 4 (dostatečný)**

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

•**Stupeň 5 (nedostatečný)**

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

•**Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření.**

- Převahu praktické činnosti mají v základní škole pracovní vyučování, praktika, základy techniky, domácí nauky.
- Při klasifikaci v předmětech uvedených v s převahou praktického zaměření v souladu s požadavky učebních osnov se hodnotí:
  - vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem
  - osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce
  - využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech
  - aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v praktických činnostech
  - kvalita výsledků činností
  - organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti
  - dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí
  - hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci

- obsluha a údržba laboratorních zařízení a pomůcek, nástrojů, náradí a měřidel
- Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

- *Stupeň 1 (výborný)*

Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii. Vzorně obsluhuje a udržuje laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, náradí a měřidla. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

- *Stupeň 2 (chvalitebný)*

Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle udržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb. Laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, náradí a měřidla obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

- *Stupeň 3 (dobrý)*

Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomoci učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii. K údržbě laboratorních zařízení, přístrojů, náradí a měřidel musí být částečně podněčován. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

- *Stupeň 4 (dostatečný)*

Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů, náradí a měřidel se dopouští závažných nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

- *Stupeň 5 (nedostatečný)*

Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně surovin, materiálů a energie. V

obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů a náradí, nástrojů a měřidel se dopouští závažných nedostatků.

• **Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření**

• Převahu výchovného zaměření mají: výtvarná výchova, hudební výchova a zpěv, tělesná a sportovní výchova.

• Žák zařazený do zvláštní tělesné výchovy se při částečném uvolnění nebo úlevách doporučených lékařem klasifikuje s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu.

• Při klasifikaci v předmětech s převahou výchovného zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

• stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu

• osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace

• poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti

• kvalita projevu

• vztah žáka k činnostem a zájem o ně

• estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti

• v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná, tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví

• Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

• **Stupeň 1 (výborný)**

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku, brannost a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

• **Stupeň 2 (chvalitebný)**

Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost.

• **Stupeň 3 (dobrý)**

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

• **Stupeň 4 (dostatečný)**

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

• **Stupeň 5 (nedostatečný)**

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

• **Zásady pro používání slovního hodnocení včetně předem stanovených kritérií**

- O slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě.
- Třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.
- Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.
- U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
- Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.
- Zásady pro vzájemné převedení klasifikace a slovního hodnocení

Prospěch	
Ovládnutí učiva	
1 – výborný	ovládá bezpečně
2 – chvalitebný	Ovládá
3 – dobrý	v podstatě ovládá
4 – dostatečný	ovládá se značnými mezerami
5 - nedostatečný	Neovládá
Myšlení	
1 – výborný	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti, samostatný
2 – chvalitebný	uvažuje celkem samostatně
3 – dobrý	menší samostatnost v myšlení
4 – dostatečný	nesamostatné myšlení, pouze s nápovědou
5 - nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky
Vyjadřování	
1 – výborný	výstižné a poměrně přesné
2 – chvalitebný	celkem výstižné
3 – dobrý	myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
4 – dostatečný	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 - nedostatečný	nedokáže se samostatně vyjádřit, i na návodné otázky odpovídá nesprávně
Celková aplikace vědomostí	
1 – výborný	užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovedností,

	pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 – chvalitebný	dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 – dobrý	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
4 – dostatečný	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 - nedostatečný	praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí
Aktivita, zájem o učení	
1 – výborný	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 – chvalitebný	učí se svědomitě
3 – dobrý	k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 – dostatečný	malý zájem o učení, potřebuje stále podněty
5 - nedostatečný	pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné
Chování	
1 – velmi dobré	Uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.
2 - uspokojivé	Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.
3 - neuspokojivé	Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

■ Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

● Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti příznaků postižení a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení žáka, a na obou stupních základní školy.

● Při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků pedagogičtí pracovníci zvýrazňují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl. Při hodnocení se doporučuje užívat různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb apod.

● Při klasifikaci žáků se doporučuje upřednostnit širší slovní hodnocení. Způsob hodnocení projedná třídní učitel a výchovný poradce s ostatními vyučujícími.

● Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.

● Vyučující respektuje doporučené způsoby práce a hodnocení žáka, popsané ve zprávě

o psychologickém vyšetření. Volí takové způsoby prověřování znalostí žáka, ve kterých se co nejméně projevuje zdravotní postižení (např. doplňování jevů místo diktátů, ústní zkoušení místo písemných prací či naopak, zkrácený rozsah písemných prací,...).

●Podle druhu postižení využívá speciální metody, postupy, formy a prostředky vzdělávání a hodnocení, kompenzační, rehabilitační a učební pomůcky, speciální učebnice a didaktické materiály.

6.1.3.Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách, kurzech pro získání základního vzdělání

- Žáci devátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.

- Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.

- Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.

- V odůvodněných případech může krajský úřad rozhodnout o konání opravné zkoušky a komisionálního přezkoušení na jiné základní škole. Zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní školní inspektor.

- Kurz pro získání základního vzdělání

- Žákovi, který byl v kurzu při zkouškách na závěr kurzu hodnocen z jednoho nebo více předmětů stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením, umožní ředitel školy vykonání opravné zkoušky.

- Opravná zkouška je komisionální a koná se:

- do dvou měsíců od poslední zkoušky na závěr kurzu, jestliže byl žák hodnocen stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením nejvýše ze dvou předmětů

- nejdříve za půl roku od poslední zkoušky na závěr kurzu, jestliže byl žák hodnocen stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením z více než dvou předmětů.

- Odlišnosti pro zkoušky při plnění povinné školní docházky v zahraničí

- Žák, který plní povinnou školní docházku v zahraniční škole, a koná zkoušku ve spádové škole, koná ji:

- ve všech ročnících ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura, stanoveného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání

- v posledních dvou ročnících prvního stupně ze vzdělávacího obsahu vlastivědné povahy vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, stanoveného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání

- na druhém stupni ze vzdělávacího obsahu vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Dějepis a ze vzdělávacího obsahu vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Zeměpis, stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání

- Žák, který plní povinnou školní docházku formou individuální výuky v zahraničí, koná zkoušku z každého předmětu uvedeného ve školním vzdělávacím programu zkoušející školy.

- Obsahem zkoušky je vzdělávací obsah za období, po které žák plnil povinnou školní

docházku podle odstavce 3.1.1. nebo 3.1.2. Konkrétní obsah a rozsah zkoušky stanoví ředitel zkoušející školy v souladu se školním vzdělávacím programem zkoušející školy. Se stanoveným obsahem a rozsahem zkoušky seznámí ředitel zkoušející školy s dostatečným časovým předstihem zákonného zástupce žáka, nejpozději však při stanovení termínu zkoušky.

■ Zkoušku lze konat za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků.

■ Zkouška je komisionální. Komisi jmenuje ředitel zkoušející školy.

■ Komise je tříčlenná a tvoří ji:

- předseda, kterým je ředitel zkoušející školy, popřípadě jím pověřený učitel
- zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu
- přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání

■ Termín konání zkoušky dohodne ředitel zkoušející školy se zákonným zástupcem žáka tak, aby se zkouška uskutečnila nejpozději do dvou měsíců po skončení období, za které se zkouška koná. Nedojde-li k dohodě mezi zákonným zástupcem žáka a ředitelem zkoušející školy, stanoví termín zkoušky ředitel zkoušející školy. Není-li možné žáka ze závažných důvodů v dohodnutém termínu přezkoušet, stanoví ředitel zkoušející školy náhradní termín zkoušky tak, aby se zkouška uskutečnila nejpozději do čtyř měsíců po skončení období, za které se zkouška koná.

■ Před konáním zkoušky předloží zákonný zástupce žáka řediteli zkoušející školy vysvědčení žáka za příslušný ročník zahraniční školy a jeho překlad do českého jazyka. Pokud toto vysvědčení neobsahuje jednoznačné vyjádření o úspěšnosti ukončení příslušného ročníku základního vzdělávání nebo pololetí školního roku, předloží zástupce žáka potvrzení zahraniční školy o úspěšnosti ukončení příslušného ročníku základního vzdělávání nebo pololetí školního roku a jeho překlad do českého jazyka. Pro stanovení stupně celkového hodnocení žáka devátého ročníku na konci školního roku je rozhodný výsledek zkoušky a vyjádření zahraniční školy, že žák úspěšně ukončil devátý ročník základního vzdělávání. V případě pochybností o správnosti překladu je ředitel zkoušející školy oprávněn požadovat předložení úředně ověřeného překladu.

■ O zkoušce se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.

■ Výsledek zkoušky stanoví komise hlasováním. Výsledek zkoušky se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitel zkoušející školy sdělí výsledek zkoušky prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. Po vykonání zkoušek vydá ředitel zkoušející školy žákovi vysvědčení. Na vysvědčení žák není hodnocen z chování. Na vysvědčení se uvede text "Žák(yně) plní povinnou školní docházku podle § 38 školského zákona".

■ V případě, že zákonný zástupce žáka má pochybnosti o správnosti výsledku zkoušky, může požádat o přezkoušení.

- Odlišnosti pro komisionální přezkoušení na základní škole a pro opravné zkoušky

■ Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.

■ Komise je tříčlenná a tvoří ji:

- předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy

● zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu

● přisedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

■ Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.

■ O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.

■ Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.

■ Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.

■ Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

■ Tato ustanovení se obdobně vztahují také na vzdělávání žáků nižšího stupně šestiletého nebo osmiletého gymnázia, s výjimkami uvedenými ve vyhlášce o základním vzdělávání v § 1, 2, 4, 5, 7, 8, 22 a 23.

6.1.4. Způsob získávání podkladů pro hodnocení

- Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštěnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učených výkonech pro určitou indispozici.

- Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků pedagogickými pracovníky je jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné, všestranné, pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.

- Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující zejména: soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jeho výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové,...) kontrolními písemnými pracemi, analýzou výsledků různých činností žáků, konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i psychologickými a zdravotnickými pracovníky.

- Žák 2. až 9. ročníku základní školy musí mít z každého předmětu, alespoň dvě známky za každé pololetí, z toho nejméně jednu za ústní zkoušení. Znamky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období. Není přípustné ústně přezkušovat žáky koncem klasifikačního období z látky celého tohoto období. Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, nepřípustné je individuální přezkušování po vyučování v kabinetech. Výjimka je možná jen při diagnostikované vývojové poruše, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě psychologa.

- Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 14 dnů. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, zástupcům žáka a to zejména prostřednictvím zápisů do žakovské knížky - současně se sdělováním známek žákům.

- Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.

- O termínu písemné zkoušky, která má trvat více než 25 minut, informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem. Ostatní vyučující o tom informuje formou zápisu do třídní knihy. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.
- Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné,...). V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.
- Vyučující zajistí zapsání známek také do třídního katalogu a dbá o jejich úplnost. Do katalogu jsou zapisovány známky z jednotlivých předmětů, udělená výchovná opatření a další údaje o chování žáka, jeho pracovní aktivitě a činnosti ve škole.
- Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázeňské léčení, léčebné pobyty, dočasné umístění v ústavech, apod.) vyučující respektuje známky žáka, které škole sdělí škola při instituci, kde byl žák umístěn; žák se znovu neprezkoušuje.
- Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období. Výsledná známka za klasifikační období musí odpovídat známám, které žák získal, a které byly sděleny rodičům.
- Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednají v pedagogické radě, a to zpravidla k 15. listopadu a 15. dubnu.
- Na konci klasifikačního období, v termínu, který určí ředitel školy, nejpozději však 48 hodin před jednáním pedagogické rady o klasifikaci, zapíše učitelé příslušných předmětů číselní výsledky celkové klasifikace do třídního výkazu a připraví návrhy na umožnění opravných zkoušek, na klasifikaci v náhradním termínu apod.
- Zákonné zástupce žáka informuje o prospěchu a chování žáka: třídní učitel a učitelé jednotlivých předmětů v polovině prvního a druhého pololetí; třídní učitel nebo učitel, jestliže o to zákonní zástupci žáka požádají.
- Informace jsou rodičům předávány převážně při osobním jednání na třídních schůzkách nebo hovorových hodinách, na které jsou rodiče písemně zváni. Rodičům, kteří se nemohli dostavit na školou určený termín, poskytnou vyučující možnost individuální konzultace. Údaje o klasifikaci a hodnocení chování žáka jsou sdělovány pouze zákonným zástupcům žáka, nikoli veřejně.
- V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje rodiče vyučující předmětu bezprostředně a prokazatelným způsobem.
- Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat - tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30. 10. dalšího školního roku. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také rodičům.
- Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména - neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden, - žáci nemusí dopisovat do sešitů látku za dobu nepřítomnosti, pokud to není jediný zdroj informací, - účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit to, co umí, - učitel klasifikuje jen probrané učivo, zadávání nové látky k samostatnému nastudování celé třídy není přípustné, - před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva. - prověřování znalostí provádět až po dostatečném procvičení učiva.

- Třídní učitelé (výchovný poradce) jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv učitelů (nebo výchovného poradce) na pedagogické radě.

- Klasifikace chování

- Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli a rozhoduje o ni ředitel po projednání v pedagogické radě. Pokud třídní učitel tento postup nedodrží, mají možnost podat návrh na pedagogické radě i další vyučující. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel chování (školní řád) včetně dodržování vnitřního řádu školy během klasifikačního období).

- Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka; k uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná. Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování jsou následující:

- Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

- Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

- Stupeň 3 (neuspokojivé)

Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

6.1.5. Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

- Dítětem, žákem a studentem se speciálními vzdělávacími potřebami je osoba se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním nebo sociálním znevýhodněním. Zdravotním postižením je pro účely školských prepisů mentální, tělesné, zrakové nebo sluchové postižení, vady řeči, souběžné postižení více vadami, autismus a vývojové poruchy učení nebo chování. Zdravotním znevýhodněním zdravotní oslabení, dlouhodobá nemoc nebo lehčí zdravotní poruchy vedoucí k poruchám učení a chování, které vyžadují zohlednění při vzdělávání. Sociálním znevýhodněním je rodinné prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy, nařízená ústavní výchova nebo uložená ochranná výchova, nebo postavení azylanta a účastníka řízení o udělení azylu na území České republiky.

- Děti, žáci a studenti se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na vytvoření nezbytných podmínek při vzdělávání i klasifikaci a hodnocení.

- Při hodnocení žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami se přihlíží k povaze postižení nebo znevýhodnění. Vyučující respektují doporučení psychologických vyšetření žáků a uplatňují je při klasifikaci a hodnocení chování žáků a také volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů.

- U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka. Výsledky vzdělávání žáka v základní škole speciální se hodnotí slovně.

- Pro zjišťování úrovně žákových vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv. Kontrolní práce a diktáty píší tito žáci po předchozí přípravě. Pokud je to nutné, nebude dítě s vývojovou poruchou vystavováno úkolům, v nichž vzhledem k poruše nemůže přiměřeně pracovat a podávat výkony odpovídající jeho předpokladům.
- Vyučující klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony. Při klasifikaci se nevychází z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl.
- Klasifikace byla provázena hodnocením, t.j. vyjádřením pozitivních stránek výkonu, objasněním podstaty neúspěchu, návodem, jak mezery a nedostatky překonávat
- Všechna navrhovaná pedagogická opatření se zásadně projednávají s rodiči a jejich souhlasný či nesouhlasný názor je respektován.
- V hodnocení se přístup vyučujícího zaměřuje na pozitivní výkony žáka a tím na podporu jeho poznávací motivace k učení namísto jednostranného zdůrazňování chyb.
- Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných se řídí vyhláškou č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání, pokud není zvláštním právním předpisem stanoveno jinak.

● **Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami /nadaní žáci/**

- Ředitel školy může mimořádně nadaného nezletilého žáka přeradit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku. Podmínkou přerazení je vykonání zkoušek z učiva nebo části učiva ročníku, který žák nebo student nebude absolvovat. Obsah a rozsah zkoušek stanoví ředitel školy.
- Individuálně vzdělávaný žák koná za každé pololetí zkoušky z příslušného učiva, a to ve škole, do níž byl přijat k plnění povinné školní docházky. Nelze-li individuálně vzdělávaného žáka hodnotit na konci příslušného pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení pololetí. Ředitel školy zruší povolení individuálního vzdělávání, pokud žák na konci druhého pololetí příslušného školního roku neprospěl, nebo nelze-li žáka hodnotit na konci pololetí ani v náhradním termínu.

6.1.6. Hodnocení a klasifikace žáků se specifickými poruchami učení:

Na základě vyšetření a doporučení pedagogicko-psychologické poradny jsou žáci se specifickými poruchami učení zařazováni do reedukační péče. Na 1. stupni je reedukační péče prováděna třídním učitelem, na druhém stupni s dětmi pracují individuálně učitelé, v jejichž předmětu se u dítěte porucha projevuje. Děti s doporučením k integraci se vzdělávají podle individuálního studijního plánu zpracovaného v souladu s vyhláškou MŠMT č.73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných, v platném znění. Pro zjišťování úrovně žákových vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv. Učitel postupuje dle doporučení ze zprávy z poradny. Postupuje dle individuálního studijního plánu žáka. Učitel klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkon. Klasifikace je provázena hodnocením, tj. vyjádřením pozitivních stránek výkonu, objasněním podstaty neúspěchu, návodem a doporučením, jak mezery a nedostatky překonávat, jak dále prohlubovat úspěšnost, jaké jsou nejvhodnější metody práce pro daného žáka apod.

Žáci mohou být se souhlasem rodičů hodnoceni slovně ve všech předmětech, do nichž se porucha promítá.

Při klasifikaci známkou učitel vezme v úvahu specifickou poruchu žáka a může hodnotit mírnější známkou (o jeden i o několik stupňů). Učitel akceptuje doporučení ze zprávy z poradny, Při uplatňování všech těchto možností je třeba postupovat velmi individuálně, s využitím všech dostupných informací, zejména informací z odborných vyšetření, podpořit žákovy možnosti být úspěšný.

- Práva dítěte (*ZŠ se řídí zásadami formulovanými v Úmluvě o právech dítěte platné pro ČR od 6.2.1991*)

- Rodiče mají primární odpovědnost za výchovu a vývoj dítěte.
- Základní vzdělání je bezplatné a povinné.
- Každé dítě má právo na svobodu projevu, myšlení a náboženství.
- Žákům je dána možnost vyjádření se k obsahu i způsobu výuky.
- Kázeň ve škole musí být zajišťována způsobem slučitelným s lidskou důstojností.
- Výchova musí směřovat k rozvoji osobnosti dítěte při zdůraznění respektu k lidským právům, ke vzájemnému porozumění, k míru a toleranci.
- Děti mají právo na odpočinek a volný čas, na hru a oddechové činnosti odpovídající jejich věku, jakož i na svobodnou účast v kulturním životě a umělecké činnosti.
- Děti musí být chráněny před používáním drog a nesmí být využívány při výrobě drog nebo jejich distribuci.